

Izvršni postupak - sudska praksa Bosne i Hercegovine

Sporno pravno pitanje glasi:

„Postavlja se kao sporno pravno pitanje: urednost prijedloga za izvršenje kada uz zahtjev za utvrđivanje izvršenikove imovine nije predložen predmet i sredstvo izvršenja (član 36 i 37 ZIP-a) i kako se tumači vjerovatnoća iz člana 37 stav 1 ZIP-a, odnosno da li tražitelj izvršenja može u prijedlogu predložiti utvrđivanje imovine nad pravnim licima, upravnim i drugim organima (u konkretnom slučaju svim bankama registrovani u Bosni i Hercegovini) a da pri tome nije naveo činjenice i dostavio dokaze iz kojih proilazi vjerovatnoća da je izvršenik nosilac prava kod tih organa, odnosno da ima imovinu kod istih, u konkretnom slučaju da ima otvorene računu kod banaka.“

Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH izražava:

PRAVNO SHVATANJE

„Tražitelj izvršenja ne može podnijeti prijedlog za izvršenje protiv izvršenika sudu u kojem nije naznačen predmet i sredstvo izvršenja, odnosno da prijedlog ne sadrži predmet i sredstvo izvršenja, iako je u samom prijedlogu za izvršenje tražitelj izvršenja zatražio od suda da od mnoštva pravnih lica ili organa sud pribavi podatke o imovini izvršenika po osnovi odredbe čl. 37 Zakona o izvršnom postupku, tako da za slučaj podnošenja takvog prijedloga uz takav zahtjev predstoji obaveza otklanjanja njegovih nedostataka.

Za slučaj podnošenja urednog prijedloga za izvršenje, sa naznakom, između ostalog, i sredstva izvršenja i predmeta izvršenja, uz zahtjev za utvrđenje imovine izvršenika na strani tražitelja izvršenja predstoji procesno-pravna obaveza da učini vjerovatnim da izvršenik kod nabrojenih pravnih osoba u prijedlogu posjeduje imovinu (nekretnine, račune itd).

Pri navedenom predstoji obaveza tražitelja izvršenja da u zahtjevu za utvrđenje imovine izvršenika postupanjem u smislu odredbi člana 37 stav (1) ZIP- zahtijeva da sud prije donošenja rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu određenih fizičkih i pravnih lica, odnosno upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostave podatke o imovini izvršenika, te da nakon što ga sud, postupanjem u smislu člana 36. stav (2) ZIP-a, obavijesti i ostavi mu rok da podneseni prijedlog uredi odnosno izmijeni i dopuni to i učini.“

Pravno shvatanje Vrhovnog suda FBiH broj: 22 0 I 049168 20 Spp od 09.06.2020g.

<----->

IZVRŠENJE NA NEKRETNINAMA KOJE SE NALAZE U SUVLASNIŠTVU

Zakon o izvršnom postupku FBiH - čl. 82 i 83

- Budući da suvlasnik ima pravo preče kupovine, u situaciji kada se izvršenje određuje prodajom nekretnina izvršenika koje se nalaze u suvlasništvu, tada se rješenje o izvršenju kao i pozivi za ročište radi prodaje nekretnina moraju dostaviti svim suvlasnicima.

Obrazloženje:

"Prvostepenim rješenjem tražiocu izvršenja dosuđene su nekretnine i to nekretnine upisane u z.k. ulošku broj... suvlasništvo izvršenika K.Š sa dijelom 1/8.

Određeno je da se tražitelju izvršenja kao kupcu nekretnine predaju u posjed.

Naloženo je z.k uredu Općinskog suda u... da nekretnine upiše kao vlasništvo kupca i da izvrši brisanje prava trećih lica na naznačenim nekretninama

Protiv navedenog rješenja, blagovremeno u ostavljenom zakonskom roku, žalbu je izjavio izvršenik K. Š... popbijajući rješenje zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i

pogrešne primjene Zakona o izvršnom postupku FBiH.

Žalba je osnovana.

Ovaj sud ispitao je pobijanu odluku u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, kada je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

U konkretnom predmetu prvostepeni sud je pobijanim rješenjem na trećem ročištu za prodaju nekretnina tražitelju izvršenja a radi namirenja njegovog potraživanja dosudio nekretnine koje su predmetom izvršenja, dakle one nekretnine na kojima je izvršenje određeno.

Razlozi koji su opredijelili prvostepeni sud da nekretnine na trećem ročištu dosudi tražiocu izvršenja mogu se rezimirati na način da je jedino tražilac izvršenja kao jedini ponuđač na trećem ročištu stavio ponudu za kupovinu nekretnina koje su predmetom izvršenja, da je ponuđenu cijenu sud prihvatio, da ne postoje treća lica čija se potraživanja namiruju iz prodajne cijene prije potraživanja tražioca izvršenja pa tražilac izvršenja nije bio obavezan polagati prodajnu cijenu jer je visina njegovog potraživanja veća od postignute prodajne cijene za prodane nekretnine, kada je sud i odlučio u izreci pobijanog rješenja.

Drugostepeni sud zaključuje, prvostepeni sud je pobijano rješenje donio na osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pogrešnu primjenu Zakona o izvršnom postupku FBiH i Zakona o stvarnim pravima FBiH, pa se žalba ukazuje osnovanom iz slijedećih razloga: Iz stanja u spisu predmeta proizilazi da je na prijedlog tražioca izvršenja a radi namirenja njegovog potraživanja određeno izvršenje popisom, procjenom i prinudnom prodajom nekretnina označenih kao k.č. broj... da je izvršenje određeno na cijeloj nekretnini, dakle ne samo na suvlasničkom dijelu izvršenika, da su nekretnine na trećem ročištu za prodaju prodane tražiocu izvršenja, međutim da o ročištu za treću prodaju nekretnina koje je zakazano i održano dana 8. 8. 2019. g. nisu bili uredno obaviješteni svi suvlasnici nekretnina jer je na dostavnici za osobu Č. J. konstatovano "Primalac umro" a iz z.k. uložka proizilazi da je osoba Č. J. upisana sa svojim suvlasničkim dijelom od 1/2.

Svi upisani suvlasnici na nekretninama koje su predmet izvršenja čine jednu stranku (jedinstveni suparničari) pa parnična radnja-izjavljena žalba od strane izvršenika koji je također suvlasnik nekretnina proteže se i na one koji tu radnju nisu poduzeli (član 366. ZPP-a FBiH).

Odredbom člana 82. stav 6. ZIP-a FBiH određeno je da zaključak o prodaji dostavlja se strankama, licima koja imaju prvenstveno pravo namirenja ili pravo namirenja istog ranga kao i tražiocu izvršenja, licima koja imaju upisano ili zakonsko pravo preče kupovine i nadležnom organu poreske uprave.

Poslije donošenja zaključka o prodaji zakazuje se ročište za prodaju nepokretnosti. Odredbom člana 27. stav 2. Zakona o stvarnim pravima FBiH određeno je da kada suvlasnik nekretnine prodaje svoj dio, ostali suvlasnici imaju pravo preče kupovine, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Dakle, u smislu navedene zakonske odredbe suvlasnik ima pravo preče kupovine, pa kada se izvršenje određuje prodajom nekretnina izvršenika koje se nalaze u suvlasništvu, tada se rješenje o izvršenju kao i pozivi za ročište radi prodaje nekretnine moraju dostaviti svim suvlasnicima.

Međutim u konkretnom predmetu prvostepeni sud na opisani način nije postupio jer je održao treće ročište za prodaju nekretnina i na tom ročištu nekretnine dosudio tražiocu izvršenja a da uopšte nisu bili ispunjeni uslovi da se to ročište održi jer o tom ročištu nije bio uredno obaviješten suvlasnik Č. J.

Stoga a iz naprijed iznijetih razloga pobijano rješenje jeste doneseno uz povrede odredaba ZIP-a FBiH kao i Zakona o stvarnim pravima FBiH, zbog čega je uvažavajući žalbu žalitelja i uz pravilnu primjenu materijalnog prava na što sud pazi po službenoj dužnosti, pobijano rješenje valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak te primjenom odredbe člana 235. stav 1. tačka 3. ZPP-a u vezi sa članom 21. ZIP-a odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

U ponovnom postupku prvostepeni sud treba otkloniti povrede ZIP-a FBiH na koje mu je ukazano u ovom rješenju i uz pravilnu primjenu Zakona o stvarnim pravima FBiH kao materijalnog propisa u ovom predmetu donijeti valjanu i zakonitu odluku."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 17 0 Mal 067205 21 Gž od 14.12.2021. g.)

<----->

IZVRŠENJE NA ZAJEDNIČKOJ IMOVINI SUPRUŽNIKA

Porodični zakon RS - član 270 stav 5

- Kada tražilac izvršenja pokrene izvršni postupak protiv svog ličnog dužnika - izvršenika na osnovu izvršne isprave donesene u parnici tražeći da se izvršenje provede na nekretninama na kojima je on upisan kao vlasnik sa 1/1 dijela, a ne na osnovu upisanog založnog prava u zemljišnoj knjizi, u tom slučaju ako tužiteljica kao treće lice pravosnažnom presudom dokaže da su nekretnine koje su predmet izvršenja zajednička bračna imovina u suvlasništvu nje i izvršenika sa po 1/2 dijela, izvršenje je nedopušteno u odnosu na 1/2 dijela tih nekretnina koji njoj pripada.

Obrazloženje:

"Sticanje udjela u zajedničkoj bračnoj imovini vezano je za ispunjenje zakonom propisanih činjenica: da je ta imovina stečena u bračnoj zajednici, na osnovu zajedničkog rada (član 270. stav 5. Porodičnog zakona ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 54/02 do 63/14), što znači da zajednička bračna imovina nastaje na originaran način, a sticanje suvlasničkog dijela nastupa po sili zakona i bez upisa u zemljišnu knjigu, jer upis u zemljišnoknjižne evidencije kod originarnog načina sticanja svojine ima deklaratorno dejstvo.

Slijedom toga, presudom Osnovnog suda u B. broj... od 11.3.2019. g., kojom je utvrđeno da je tužiteljica stekla 1/2 dijela nekretnina u bračnoj zajednici, konstatuje se da su se ispunile zakonom propisane pretpostavke za sticanje suvlasništva u bračnoj zajednici, koje su nastale prije nego što je prvotuženi stekao sudsko založno pravo na predmetnim nekretninama, pa pravilno drugostepeni sud zaključuje da je tužiteljica prije konstituisanja prava namirenja tražioca izvršenja (ovdje prvotuženog), na predmetnim nekretninama stekla pravo suvlasništva po osnovu zajedničkog sticanja u braku sa drugotuženim i da je izvršenje na predmetnim nekretninama u odnosu na 1/2 dijela nedopušteno.

Odredba člana II(3)k) Ustava Bosne i Hercegovine štiti pravo na imovinu svih lica na njenoj teritoriji, a prema Protokolu broj 1 uz Evropsku konvenciju svako fizičko i pravno lice ima pravo na mirno uživanje svoje imovine tako da niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim principima međunarodnog prava. U smislu člana 1 Protokola broj 1 "imovina" ima autonomno značenje koje nije ograničeno na svojinu na materijalnim dobrima i nezavisno je od formalne klasifikacije u domaćem pravu, tako da i određena druga prava i interesi koji predstavljaju imovinu mogu da se smatraju "imovinskim pravima", a slijedom toga i "imovinom" u smislu ove odredbe.

Iz sadržaja odredbe člana 70. ZIP proizlazi da neće biti dozvoljeno izvršenje u slučaju da na nepokretnosti na kojoj je određeno izvršenje postoji pravo svojine trećeg lica koje je ustanovljeno prije pokretanja izvršnog postupka. Smisao odredbi člana 70. i 72. ZIP je da obezbijedi da se prinudna naplata izvrši na imovini koja nesporno pripada izvršeniku, te da pod udar prinudne naplate ne potpadne imovina trećeg lica prema kojoj tražilac izvršenja nema nekih od izvršnih naslova kojim je utvrđeno njegovo potraživanje, kao i da obezbijedi zaštitu prava tražioca izvršenja na nepokretnosti izvršenika, kada izvršenik otuđi nepokretnosti trećem licu prema kojem tražilac izvršenja nema potraživanje utvrđeno izvršnim naslovom i koje nije označeno u izvršnoj ispravi kao izvršenik i tako onemogućiti prinudno namirenje potraživanja.

Prigovori prvotuženog da je njegovo pravo na namirenje stečeno ranije nego pravo tužiteljice,

jer je na predmetnim nekretninama zasnovana zaloga prema založnoj izjavi oca drugotuženog S.T. od 15.10. 2003. g., koje je prvotuženi kako sam navodi upisao u javne evidencije 16. 7. 2015. g., nisu osnovani.

Iz z.k. ul. br.... proizlazi da 17.12. 2009. g. na nekretninama T. S. upisano sudsko založno pravo u korist R.b. ad B., a u teretnom C listu upisano više založnih i podzaložnih prava - nadhipoteka, između ostalog pod rednim brojem 1. založno pravo u korist M.D. i nadhipoteka, a pod red. br. 2. založno pravo u korist prvotuženog i nadhipoteka (podzaložno pravo), za koja se ne može vidjeti kada su upisani.

Pravo je hipotekarnog povjerioca da pod uslovima određenim zakonom, od hipotekarnog dužnika traži namirenje potraživanja iz vrijednosti založene nekretnine, jer hipotekarni povjerilac ima izbor da li će se koristiti tim pravom koje je u funkciji namirenja potraživanja.

Prvotuženi je u konkretnom slučaju podnio tužbu protiv svog ličnog dužnika - drugotuženog i izvršni postupak pokrenuo na osnovu izvršne isprave donesene u toj parnici - pravosnažne presude Osnovnog suda u B. broj... od 25. 6. 2010. g. kojom je obavezan drugotuženi da isplati prvotuženom iznos od 60.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15. 4. 2004. g. pa do isplate, tražeći da se izvršenje provede na nekretninama na kojima je drugotuženi upisan kao vlasnik sa 1/1 dijela, a ne na osnovu upisanog založnog prava u zemljišnoj knjizi.

Pozivanje prvotuženog na odredbu člana 74. ZIP (da se u postupku izvršenja namiruju i založni povjerioci koji nisu predložili izvršenje, u skladu sa pravilima koja određuju red prvenstva u namirenju njihovih potraživanja) nije od uticaja za drugačije presuđenje, jer je to pravilo od značaja za izvršni postupak u kome se primjenjuje.

Tužiteljica je pravosnažnom presudom dokazala da su nekretnine koje su predmet izvršenja, odnosno stambena zgrada i pomoćne prostorije zajednička bračna tekovina u suvlasništvu nje i drugotuženog sa po 1/2 dijela, pa je pravilno odlučeno da je izvršenje nedopušteno u odnosu na 1/2 dijela tih nekretnina koji njoj pripada."

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske, 71 0 P 288962 20 Rev od 13.10.2021. g.)

<----->

IZVRŠENJE NALOGA

Zakon o obligacionim odnosima član 751

- Nalogoprimalac je dužan da izvrši nalog iz ugovora prema primljenim uputstvima sa pažnjom dobrog privrednika, pazeći pri tome na interese nalogodavca.

Obrazloženje:

"Naime, prvostepeni sud je pravilno cijenio da je u pogledu donesenog Rješenja broj ... od 2.10.2012. g., tužitelj na koga su Ugovorom o cesiji od 12.7.2012. g. prenesena prava iz Ugovora o komisionu, pa i pravo na prinudnu naplatu potraživanja po Ugovoru o kreditu broj.... od 19.6.1998. g., odnosno po Presudi zbog propuštanja od 23. 2. 2007. g., od momenta nastupanja pravnih dejstava cesije bio dužan poduzimati daljnje radnje u izvršnom postupku. Radi navedenog pravilno prvostepeni sud zaključuje da propust tužene da postupi po zaključku izvršnog suda i dostavi tačnu adresu izvršenika, nije mogao uticati na donošenje rješenja o obustavi izvršenja, zato što je tužitelj sve do donošenja takve odluke izvršnog suda bio u obavezi da postupi po spornom zaključku.

Ovaj sud nalazi da je tužena uredno ispunila svoju ugovornu obavezu, koja proizilazi iz odredbe člana 3. stav 1., alineja deset Ugovora o komisionu (čl. 2. Aneksa br. 2.), kojom se tužena obavezala poduzimati mjere za naplatu dospjelih potraživanja sudskim putem. Što podrazumijeva pokretanje sudskih postupaka i učestvovanje (zastupanje) u tim postupcima. Naime, tužena je za predmetno potraživanje ishodila izvršnu ispravu, koja zastarjeva u roku od deset godina, pa kako je Presuda zbog propuštanja donesena dana 23. 2. 2007. g., a zahtjev za prinudnu naplatu sudu podnesen u 2008. godini (prekid zastarijevanja), te kako je

pravo na naplatu po istoj na tužitelja prešlo Ugovorom o cesiji na dan 12. 7. 2012. g., onda je jasno da je i pored donesenog rješenja o obustavi izvršenja, tužitelj sve do 2015. g. mogao na temelju prava priskrbljenih od strane tužene, ponovo pokrenuti izvršni postupak na osnovu iste izvršne isprave.

Dakle, prvostepeni sud je pravilnom ocjenom dokaza utvrdio odlučne činjenice, te pravilno zaključio da je tužena vršila nalog iz Ugovora o komisionu prema primljenim uputstvima sa pažnjom dobrog privrednika, pazeći pri tome na interese nalogodavca, kako to propisuje odredba člana 751., u vezi sa članom 772. ZOO-a, kao i da propust da postupi po zaključku izvršnog suda nije mogao prouzrokovati štetu za tužitelja, jer je izvršenje obustavljeno nepostupanjem tužitelja, na kojeg su već prešla prava cesijom. U konačnici tim propustom tužitelj nije mogao pretrpiti štetu, jer je imao mogućnost na osnovu izvršne isprave Presude zbog propuštanja, pokrenuti izvršni postupak i nakon njegove obustave, zbog čega je prvostepeni sud pravilno primijenio odredbu člana 154. ZOO-a (262. stav 2. ZOO-a), kad je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan."

(Presuda Kantonalnog suda u Sarajevu, 65 0 Ps 441691 15 Pž od 27.4.2020. g.)

<----->

UTVRĐIVANJE IMOVINE IZVRŠENIKA

Zakon o izvršnom postupku - član 37 st. 1 i 2 i član 50 stav 7

- U situaciji kada je rješenje o izvršenju doneseno na osnovu vjerodostojne isprave, a izvršenik nije izjavio prigovor protiv rješenja, tada prema odredbi člana 50. stav 7. Zakona o izvršnom postupku rješenje o izvršenju kojim je izvršeniku naloženo namirenje potraživanja ima svojstvo izvršne isprave, te u toku daljeg postupka u konkretnom predmetu tražitelj izvršenja ima ista prava kao da je prijedlog podnesen na osnovu izvršne isprave zbog čega sud ne može odbiti prijedlog tražitelja izvršenja za utvrđivanje imovine izvršenika.

Obrazloženje:

"Predmet ovog izvršnog postupka je prijedlog za izvršenje kojeg je podnio tražitelj izvršenja protiv izvršenika, radi naplate duga na osnovu vjerodostojne isprave izvoda iz poslovnih knjiga za komunalnu uslugu iznosa od.. KM na ime glavnog duga sa zakonskim kamatama počev od dospijeća svakog mjesečnog iznosa do isplate i troškova izvršnog postupka, izvršenjem na novčanim potraživanjima izvršenika plati koju ostvaruje kod.... Iz stanja spisa dalje proizilazi da je prvostepeni sud rješenjem o izvršenju od 23.06.2021. godine odredio predloženo izvršenje, koje je rješenje primio izvršenik dana 08.07.2021. godine na koje nije izjavio prigovor. Predmetno izvršenje nije se moglo provesti na način kako je određeno na novčanim sredstvima izvršenika, obzirom da je poslodavac izvršenika... podneskom od 01.10.2021. godine obavijestio prvostepeni sud da je izvršeniku radni odnos kod navedenog društva prestao. Dalje iz stanja spisa proizilazi da je prvostepeni sud pozvao tražitelja izvršenja da predloži novi predmet i sredstvo izvršenja. Podneskom od 11.11.2021. godine tražitelj izvršenja je predložio da prvostepeni sud pribavi podatke o imovini izvršenika.

Prvostepeni sud je donio pobijano rješenje kojim je odbio prijedlog tražitelja izvršenja od 11.11.2021. godine za pribavljanje podataka o imovini izvršenika od Porezne uprave, MUP... i od izvršenika smatrajući da je izvršenje određeno na osnovu vjerodostojne isprave - računima za komunalnu uslugu tražitelja izvršenja, a ne na osnovu izvršne isprave, tako da nisu ispunjeni uvjeti iz člana 37. stav 1. i 2. Zakona o izvršnom postupku.

Ovakav pravni stav prvostepenog suda je po ocjeni ovog suda pogrešan i posljedica je pogrešne interpretacije odredbe člana 37. stav 1. u vezi sa članom 50. stav 7. Zakona o izvršnom postupku, na što se osnovano ukazuje u žalbi.

Članom 37. stav 1. Zakona o izvršnom postupku propisano da tražitelj izvršenja može u prijedlogu za izvršenje koji se zasniva na izvršnoj ispravi zahtijevati da sud prije donošenja

rješenja o izvršenju zatraži od samog izvršenika i od drugih u zahtjevu navedenih fizičkih i pravnih lica, upravnih i drugih organa i organizacija da sudu dostavi podatke o imovini izvršenika ako tražitelj izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke. Stavom 2. iste zakonske odredbe je propisano da se takav zahtjev može istaći i nakon donošenja rješenja o izvršenju ako izvršenje na predloženom sredstvu nije uspjelo.

Članom 50. stav 7. Zakona o izvršnom postupku propisano ako se rješenje o izvršenju pobija samo u dijelu kojim je određeno izvršenje, daljni postupak nastaviti će se kao postupak po prigovoru protiv rješenja o izvršenju donesenog na osnovu izvršne isprave.

U situaciji kada je rješenje o izvršenju doneseno na osnovu vjerodostojne isprave, a izvršenik nije izjavio prigovor protiv rješenja, tada prema odredbi člana 50. stav 7. Zakona o izvršnom postupku rješenje o izvršenju kojim je izvršeniku naloženo namirenje potraživanja ima svojstvo izvršne isprave, te u toku daljeg postupka u konkretnom predmetu tražitelj izvršenja ima ista prava kao da je prijedlog podnesen na osnovu izvršne isprave. Imajući u vidu navedeno nije bilo mjesta odbijanju prijedloga tražitelja izvršenja za utvrđivanje imovine izvršenika iz razloga koje je naveo prvostepeni sud, već je trebalo u potpunosti postupiti po članu 37. stav 1. Zakona o izvršnom postupku te utvrditi da li je tražitelj izvršenja učinio vjerovatnim da bi lica (Porezna uprava, MUP...) mogli imati podatke o imovini izvršenika.

Zbog navedenog, valjalo je pozivom na odredbu člana 235. tačka 3. Zakona o parničnom postupku, u svezi odredbe člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku, riješiti kao u izreci ovog drugostepenog rješenja."

(Rješenje Kantonalnog suda u Zenici, 04 0 I 014333 22 GŽ od 11.1.2023. godine)

<----->

IZVRŠENJE RADI OSTVARIVANJA KONTAKTA DJETETA I RODITELJA SA KOJIM DIJETE NE ŽIVI

Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine

čl. 364 i 369

- Samo odbijanje djeteta da kontaktira sa roditeljem sa kojim ne živi nije razlog za obustavu postupka izvršenja radi ostvarivanja njihovog kontakta, jer je za utvrđenje činjenica koje su dovele do formiranja negativnog stava i mišljenja djeteta o svom roditelju i činjenica da li se mogu otkloniti odnosno sanirati uzroci koji su doveli do tog negativnog stava i mišljenja potrebno stručno mišljenje i znanje kojim sud ne raspolaže.

Obrazloženje:

"Prvostepenim rješenjem izvršenje u ovoj izvršnoj stvari je obustavljeno.

Protiv navedenog rješenja žalbu je izjavila tražiteljica izvršenja pobijajući rješenje u cijelosti, zbog povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Žalba je osnovana.

Ovaj sud ispitao je pobijano rješenje u granicama žalbenih razloga i po službenoj dužnosti kada je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

U konkretnom predmetu izvršni postupak je pokrenut na osnovu izvršne isprave koju čini presuda suda broj.... a radi ostvarivanja kontakta tražiteljice izvršenja sa svojim malodobnim djetetom O. H. Prvostepeni sud je pobijanim rješenjem izvršni postupak obustavio.

Razlozi koji su opredijelili prvostepeni sud da donese pobijano rješenje mogu se rezimirati na način da malodobna H... odbija kontakt sa svojom majkom, da joj ne želi dati svoj broj telefona, da ne osjeća potrebu za kontakt s mamom, da ako osjeti potrebu zna gdje živi mama i da će je tada potražiti, da je malodobna H... starosti 16 godina i četiri mjeseca, da se ne može na silu natjerati da ostvari kontakt sa mamom, da bi izlaganje tretmanu pred stručnim licima bilo Centra za socijalni rad bilo u Centru za mentalno zdravlje u Domu zdravlja u...dovelo do stvaranja još većeg otpora H... prema majci, da H... za godinu i osam mjeseci postaje punoljetna, da se sud nada da će malodobna H... otkloniti kočnice u sebi te

da će s vremenom doći do kontakta između mame i kćerke kada je uslijed navedenih razloga prvostepeni sud odlučio kao u izreci pobijanog rješenja

Drugostepeni sud zaključuje, prvostepeni sud je pobijano rješenje donio na osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i na osnovu povreda odredaba Zakona o parničnom postupku i Zakona o izvršnom postupku, pa se žalba tražioca izvršenja ukazuje osnovanom iz slijedećih razloga:

Kao što je već prethodno istaknuto izvršenje je usmjereno radi ostvarivanja kontakta tražiteljice izvršenja sa njenim malodobnim djetetom O. H. i rješenje o izvršenju je odobreno na osnovu izvršne isprave koju čini presuda suda. Prvostepeni sud je izvršni postupak obustavio iz razloga što malodobno dijete ne osjeća potrebu da ima kontakt s majkom, da se dijete ne može na silu natjerati da ostvari kontakt s mamom te da se odgovarajućim tretmanom koji bi izvršila stručna lica Centra za socijalni rad, Centra za mentalno zdravlje pri odgovarajućem Domu zdravlja u...ne bi se postiglo otklanjanje, odnosno saniranje uzroka koji su doveli do toga da malodobna H... formira negativan stav i mišljenje prema svojoj mami.

Činjenica da li određeno malodobno dijete ima formiran negativan stav i mišljenje o svom roditelju, da li je takvo mišljenje i stav odraz stvarne volje djeteta ili je takav stav formiran pod utjecajem trećih lica, da li je u interesu malodobnog djeteta da ostvaruje kontakt sa svojim roditeljem sa kojim ne živi jesu stručne činjenice o kojima sud nema potrebno stručno znanje međutim, sud je upravo na osnovu navedenih činjenica izvršni postupak obustavio.

Stoga s razlogom žalba ukazuje da je pobijano rješenje doneseno na osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja jer je za utvrđenje navedenih činjenica bilo potrebno mišljenje stručnih lica. Prvostepeni sud jeste u ovom predmetu prihvatio mišljenje psihologa M. M. međutim, iz mišljenja psihologa koji je sačinjen 23.11. 2020. g. u pismenom obliku prvostepeni sud nije mogao izvesti zaključak (jer to ne proizilazi iz mišljenja psihologa) da ni odgovarajućim tretmanom putem stručnih osoba Centra za socijalni rad ili Centra za mentalno zdravlje pri Domu zdravlja u B... ne bi se moglo postići otklanjanje odnosno saniranje uzroka koji su doveli do toga da malodobna H... formira negativan stav i mišljenje o svojoj majci. Obzirom da je prvostepeni sud u suštini nalaz i mišljenje psihologa M. M. prihvatio kao nalaz i mišljenje vještaka onda je sud morao obavezno na ročište koje održano 29.12. 2020. g. pozvati i psihologa odnosno ovo ročište odložiti jer se psiholog nije odazvao na poziv suda i omogućiti da se psiholog izjasni kao i predstavnik Centra za socijalni rad o prijedlogu tražiteljice izvršenja koji se odnosio na to da se pronađe odgovarajući tretman gdje bi se putem stručnih osoba Centra za socijalni rad B... odnosno Centra za mentalno zdravlje pri Domu zdravlja u B... postiglo otklanjanje odnosno saniranje uzroka koji su eventualno doveli do toga da malodobna O. H. formira negativan stav i mišljenje prema majci i da li je u interesu malodobnog djeteta da održava kontakte sa svojim roditeljem sa kojim ne živi.

Dakle, prvostepeni sud je svoj zaključak o obustavi ovog izvršnog postupka bazirao na činjenicama koje u toku postupka nisu utvrđene i o kojima sud nema potrebno stručno znanje pa osnovano žalba ukazuje da je pobijano rješenje doneseno uz pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje a zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjenično stanja došlo je do pogrešne primjene ZIP-a i to odredbi koje se odnose na obustavu postupka te odredbi Porodičnog zakona FBiH jer sud nije dao razloge da li je donošenjem rješenja o obustavi postupka zaštitio prava i interese malodobnog djeteta, odnosno da li je u interesu malodobne H... da ne ostvaruje kontakt sa svojom majkom pa je uvažavajući žalbu tražiteljice izvršenja pobijano rješenje valjalo ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak te primjenom odredbe člana 235. stav 1. tačka 3. ZPP-a uz vezi sa članom 21. ZIP-a odlučiti kao u izreci ovog rješenja.

U ponovnom postupku prvostepeni sud treba zakazati ročište i na ročište pozvati Centar za socijalni rad B..., kao i psihologa M. M. i na tom ročištu sa stručnim licima razjasniti činjenicu da li se odgovarajućim stručnim tretmanima mogu otkloniti odnosno sanirati uzroci koji su doveli do toga da malodobna H... formira negativan stav i mišljenje o svojoj majci, da li je u

interesu malodobne H... da ne ostvaruje kontakt sa svojom mamom, pa kada navedene činjenice prvostepeni sud na pouzdan način razjasni i utvrdi tada će biti u mogućnosti donijeti valjanu i zakonitu odluku."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 17 0 P 056193 21 Gži od 8.4.2021. g.)

<----->

**„DOPUŠTENO JE DA SE POTRAŽIVANJE IZ IZVRŠNE ISPRAVE ČIJA SE
NAPLATA**

**TRAŽI U IZVRŠNOM POSTUPKU PRENESE NA RAČUN PUNOMOĆNIKA
TRAŽITELJA IZVRŠENJA KADA JE PRIJEDLOG ZA IZVRŠENJE PODNESEN
NA TEMELJU PUNOMOĆI U KOJOJ JE TRAŽITELJ IZVRŠENJA DAO IZRIČITO I
POSEBNO OVLAŠTENJE PUNOMOĆNIKU (ADVOKATU ILI ADVOKATSKOM
DRUŠTVU) DA MOŽE U IZVRŠNOM POSTUPKU NAPLATITI NOVČANO
POTRAŽIVANJE I TROŠKOVE POSTUPKA TRAŽITELJA IZVRŠENJA PUTEM
SVOG RAČUNA (ČLAN 304. ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU FBIH).**

**U SITUACIJI KADA JE PRIJEDLOG ZA IZVRŠENJE PODNESEN NA TEMELJU
PUNOMOĆI ZA VOĐENJE PARNICE, A U KOJOJ NIJE POBLIŽE ODREĐEN
OBIM OVLAŠTENJA U PUNOMOĆI, PUNOMOĆNIK (ADVOKAT ILI
ADVOKATSKO DRUŠTVO) JE OVLAŠTEN DA U IZVRŠNOM POSTUPKU OD
IZVRŠENIKA PRIMI DOSUĐENE TROŠKOVE POSTUPKA (PARNIČNOG I
IZVRŠNOG) PUTEM SVOG RAČUNA (ČLAN 305. STAV 1. TAČKA 3. ZPP).“**

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 65 0 I 640970 18 Spp 3 od 19.10.2018. g.).

<----->

**SUD U IZVRŠNOM POSTUPKU KOJI SE VODI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI
RADI NAPLATE TROŠKOVA KRIVIČNOG POSTUPKA NEMA STATUS
TRAŽITELJA IZVRŠENJA. TRAŽITELJEM IZVRŠENJA U TOM POSTUPKU
SMATRA SE FEDERACIJA BIH, KAO LICE U ČIJU KORIST SE Taj POSTUPAK
POKREĆE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.**

**U IZVRŠNOM POSTUPKU KOJI SE VODI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI RADI
NAPLATE TROŠKOVA KRIVIČNOG POSTUPKA NE PODNOSI SE PRIJEDLOG
ZA IZVRŠENJE, VEĆ SE IZVRŠNI POSTUPAK POKREĆE DOSTAVLJANJEM
PRAVOMOĆNE PRESUDE SUDU NADLEŽNOM ZA IZVRŠENJE.**

**POSTUPAK POKRENUT PRIJEDLOGOM ZA IZVRŠENJE NE MOŽE SE
SMATRATI POSTUPKOM POKRENUTIM PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.**

**IZVRŠNI POSTUPAK RADI NAPLATE TROŠKOVA KRIVIČNOG POSTUPKA
PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI MOŽE PROVODITI I OPĆINSKI SUD KOJI JE
DONIO PRAVOSNAŽNU I IZVRŠNU KRIVIČNU PRESUDU KOJOM JE
IZVRŠENIK OBAVEZAN NA PLAĆANJE TIH TROŠKOVA, AKO JE Taj SUD
MJESNO NADLEŽAN ZA ODREĐIVANJE I PROVOĐENJE IZVRŠENJA.**

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 70 0 I 006748 18 Spp od 31.10.2018. g.).

<----->

PRAVNA POSLJEDICA SMRTI TRAŽIOCA IZVRŠENJA
Zakon o izvršnom postupku FBiH - član 34 stav 3

Obustavlja se izvršni postupak kada u roku od 30 dana od smrti tražioca izvršenja nasljednici ili zainteresirana lica nisu predložili da se nasljednicima tražioca izvršenja postavi privremeni zastupnik i postupak nastavi.

Obrazloženje:

"Rješenjem Općinskog suda... obustavljen je postupak u cijelosti u ovoj izvršnoj stvari i ukinute sve provedene izvršne radnje.

Protiv označenog rješenja žalbu je izjavila tražilac izvršenja B. E, rješenje pobija u cijelosti, iz svih razloga propisanih odredbama člana 208. ZPP.

Žalba nije osnovana.

Ovaj sud je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih razloga i po službenoj dužnosti, a odlučio je kao u izreci rješenja, zbog slijedećeg:

Prvostepeni sud je utvrdio da je rješenjem o izvršenju od 3.12. 2018. g. određeno izvršenje protiv izvršenika, izvršenjem na nekretnini, na osnovu presude istog suda..., da se u toku postupka došlo do saznanja da je tražilac izvršenja B. H. umro 9. 11. 2020. g., da do donošenja prvostepenog rješenja nasljednici ili zainteresirana lica sudu nisu podnijela prijedlog da se nasljednicima postavi privremeni zastupnik i postupak nastavi, koji prijedlog mora uslijediti u smislu čl. 34. stav 3. ZIP u roku 30 dana od smrti tražioca izvršenja, o kojem prijedlogu bi sud bio dužan odlučiti u roku 8 dana, da sud nije ovlašten po službenoj dužnosti imenovati privremenog zastupnika, već na prijedlog nasljednika ili zainteresiranih lica, da je zato postupak obustavljen

Iz spisa predmeta proizilazi da je B. H. umro 9.11. 2020. g.; u roku od 30 dana od smrti tražioca izvršenja nasljednici ili zainteresirana lica nisu predložili da se nasljednicima tražioca izvršenja koji je umro postavi privremeni zastupnik i postupak nastavi. Zato je prvostepeni sud pravilno u odnosu na B. H. u smislu čl. 34. stav 3. ZIP postupak obustavio i ukinuo provedene radnje u odnosu na imenovanog, tako da žalbenim navodima nije dovedena u sumnju odluka prvostepenog suda u ovom dijelu."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 20 0 I 054149 21 Gž od 11.01.2022. g.)

<----->

UTVRĐIVANJE IZVRŠENIKOVE IMOVINE
Zakon o izvršnom postupku FBiH - član 37

Da bi sud pribavio informacije o imovini izvršenika, tražilac izvršenja treba učiniti vjerovatnim da izvršenik ima određenu imovinu kod nekog pravnog lica ili institucije o kojoj bi oni imali evidenciju.

Obrazloženje:

"Prvostepenim rješenjem odbijen je prijedlog tražioca izvršenja da sud izvrši prethodnu provjeru imovine izvršenika.

Protiv tog rješenja žalbu je izjavio tražilac izvršenja pobijajući rješenje u cijelosti zbog svih zakonskih žalbenih razloga s prijedlogom za ukidanje pobijanog rješenja.

Žalba nije osnovana.

Ovaj sud ispitao je pobijanu odluku u granicama žalbenih razloga i po službenoj dužnosti te odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Prvostepeni sud je po ocjeni žalbenog suda pravilno odbio prijedlog za utvrđivanje imovine izvršenika i za istu dao jasne činjenične i pravne razloge što prihvata i žalbeni sud uz dodatna obrazlaganja. Naime, prema čl. 37. Zakona o izvršnom postupku koji normira utvrđivanje dužnikove imovine tražilac izvršenja može tražiti utvrđivanje te imovine pod uslovom "ako tražilac izvršenja učini vjerovatnim da bi ova lica mogla imati ove podatke". Po mišljenju žalbenog suda smisao te odredbe je u tome da tražilac izvršenja treba učiniti vjerovatnim da izvršenik ima određenu imovinu kod nekog pravnog lica ili institucije o kojoj bi oni imali evidenciju o toj imovini. Dakle, nije smisao te odredbe da tražilac izvršenja samo učini vjerovatnim da od nadležnih organa institucija jeste tražio podatke ali ih nije mogao dobiti, već je smisao, kako je naprijed rečeno, učiniti vjerovatnim da izvršenik ima određenu imovinu kod tih pravnih lica.

U protivnom ako bi se bezuslovno prihvatio stajalište tražioca izvršenja da bi sud trebao informacije pribavljati samo na osnovu prijedloga tražioca izvršenja i njegove konstatacije i dokaza da je tražio ali da nije mogao dobiti informacije od banke, to bi praktično značilo da tražioci izvršenja prebacuju na sud svoju obavezu - da sud istražuje ono što treba tražilac izvršenja. Dakle, i uz činjenicu da, zbog pravila njihovog poslovanja i tajnosti podataka, banke ne mogu dati tražiocu izvršenja podatke da li izvršenik ima ili nema bankovni račun, i u takvom slučaju tražilac izvršenja ima obavezu samo učiniti vjerovatnim, dakle mogućim da bi izvršenik uopće imao račun kod konkretne banke.

Učiniti vjerovatnim ne znači dokazati izvjesnim da izvršenik ima račun kod banke, već učiniti vjerovatnim znači ponuditi sudu dokaz koji upućuje na zaključak da bi izvršenik mogao imati račun otvoren kod konkretne banke. Dakle, ta obaveza je na tražiocu izvršenja, a ne na sudu, što jasnim slijedi iz čl. 37. stav 1. ZIP-a.

S toga je žalba odbijena a prvostepeno rješenje potvrđeno temeljem čl. 235. tačka 2. Zakona o parničnom postupku u vezi čl. 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 18 0 P 043561 21 Gži od 02.12.2021. g.)

<----->

PRAVNI STAVOVI USVOJENI U POSTUPKU RJEŠAVANJA SPORNIH PRAVNIH PITANJA

1. PREKRŠAJNI NALOG NEMA SVOJSTVO IZVRŠNE ISPRAVE.

2. POSTUPAK PRINUDNE NAPLATE NOVČANE KAZNE IZREČENE PREKRŠAJNIM NALOGOM SPROVODI SE U POSTUPKU IZVRŠENJA

PREKRŠAJNIH SANKCIJA, KOJI POSTUPAK SE U SUDOVIMA VODI POD BROJEM PR-IPS.

3. BUDUĆI DA SE PREKRŠAJNI POSTUPAK, TE U VEZI S TIM I POSTUPAK PRINUDNE NAPLATE NOVČANE KAZNE UTVRĐENE U PREKRŠAJNOM NALOGU POKREĆE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, TO SE NA ZASTARU POKRETANJA I VOĐENJA POSTUPKA, U OKVIRU KOJEG JE I NAPLATA NOVČANE KAZNE, PAZI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI.

4. S OBZIROM DA SE POSTUPAK PRINUDNE NAPLATE NOVČANE KAZNE SPROVODI PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI, U TAKVOM SLUČAJU JE ISKLJUČENA MOGUĆNOST POSTOJANJA I DJELOVANJA PROCESNO AKTIVNE STRANKE U TAKVOM POSTUPKU, ZBOG ČEGA SE OVLAŠTENI ORGANI, KAO IZDAVAOCI PREKRŠAJNOG NALOGA, NE MOGU POJAVITI U ULOZI TRAŽITELJA IZVRŠENJA.

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 65 0 I 672116 17 Spp od 12.02.2018. g.).

<----->

IZVRŠNA NOTARSKA ISPRAVA
Zakon o notarima

član 90

- Tražilac izvršenja može podnijeti prijedlog za izvršenje u svrhu plaćanja obezbijedenog potraživanja na osnovu izvršne notarske isprave na osnovu koje je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka na nepokretnosti založnog dužnika samo na toj nekretnini, a na i na ostaloj imovini ili imovinskim pravima založnog dužnika.

Obrazloženje:

"Prema stanju spisa, prvostepeni sud je Rješenjem o izvršenju broj... od 14.10.2009. g. na prijedlog tražioca izvršenja odredio izvršenje protiv izvršenika "XX" d.o.o. Sarajevo i založnog izvršenika, prodajom nepokretnosti založnog dužnika H. E., upisanih u zk ulošku broj... K.O. K..., k.č..../1, u naravi kuća, dvorište, njiva, površine 1.000,00 m2 i pljenidbom računa izvršenika "XX" d.o.o. Sarajevo. Prvostepeni sud je odlučujući o prijedlogu tražioca izvršenja donio Rješenje broj... od 18.11.2014. g., kojim je rješenje o izvršenju od 14.10.2009. g. izmijenjeno tako što je umjesto izvršenika XX d.o.o., označen H. E. iz Ilijaša, H. bb. Predmetno rješenje je postalo pravosnažno dana 28.09.2015. g..

Imajući u vidu da je nepokretnost izvršenika, založnog dužnika H. E. prodana tražiocu izvršenja na trećem ročištu za cijenu od 13.345,00 KM, čija je vrijednost procijenjena i urvrđena u ovom postupku na iznos od 53.383,00 KM, to je prvostepeni sud tražioca izvršenja namirio za iznos utvrđene vrijednosti nepokretnosti. Kako ukupno potraživanje tražioca izvršenja iznosi 384.432,11 KM, odnosno više od utvrđene vrijednosti založene nepokretnosti koja mu je u izvršnom postupku dosuđena, to je prvostepeni sud samo djelimično namirio dospjela potraživanja u iznosu od 53.383,00 KM, te konstatovao da je tražilac izvršenja ostao nenamiren za dospjele obaveze u iznosu od 331.049,11 KM, a sve temeljem odredbe člana 64., 97. i 109. ZIP. Prvostepeni sud nalazi da se izvršnom ispravom na osnovu koje je

pokrenut izvršni postupak (Ugovor o zasnivanju hipoteke broj... od 28.03.2008.) izvršenik podvrgnuo neposrednom prinudnom izvršenju samo u odnosu na nepokretnost dosuđenu tražiocu izvršenja, radi čega nema osnova za dalje provođenje izvršenja radi naplate nenamirenog iznosa potraživanja, pa je pobijanim stavom 3. izreke rješenja, obustavio izvršenje na osnovu odredbe člana 63. ZIP.

Prvostepena odluka je pravilna i zakonita, što se žalbenim navodima ne dovodi u pitanje. Žalbom se neosnovano prigovara pravilnosti prvostepene odluke kojom je postupak izvršenje obustavljen u odnosu na nenamireni dio potraživanja. Naime, odredbom člana 63. ZIP, je propisano da će se izvršenje obustaviti ako je postalo nemoguće ili se iz drugih razloga ne može provesti. U konkretnom slučaju izvršni postupak je pored glavnog dužnika obaveze po Ugovoru o kreditu "XX" d.o.o. Sarajevo, pokrenut i protiv založnog dužnika E. H., koji je temeljem pravosnažnog Rješenja od 18.11.2014. g. označen kao jedini izvršenik, i to na temelju notarski obrađenog Ugovora o zasnivanju založnog prava (u uvodu pobijanog rješenja je očiglednom greškom naveden i izvršenik XX). Kako se tražilac izvršenja u izvršnom postupku za svoja potraživanja djelimično namirio iz vrijednosti založene nepokretnosti, time je izvršenje u odnosu na izvršenika E. H. u cjelosti provedeno. Slijedom navedenog pravilno prvostepeni sud zaključuje da je provođenjem svih izvršnih radnji na nepokretnosti izvršenje dovršeno i da ne postoji izvršni naslov kao osnov za nastavak izvršenja na ostaloj imovini ili imovinskim pravima izvršenika E. H. Kod navedenog okolnost da se ugovorom o zasnivanju hipoteke korisnik kredita podvrgnuo neposrednom izvršenju na cjelokupnoj imovini, ne utiče na pravilnost pobijanog rješenja, s obzirom da je tražilac izvršenja u konkretnom slučaju podnio prijedlog za izvršenje u svrhu plaćanja obezbijedenog potraživanja na osnovu notarske isprave na osnovu koje je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka, jer je izvršenik - založni dužnik samo na to izričito pristao temeljem odredbe člana 90. Zakona o notarima."

(Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, 65 0 Ip 114155 22 Pž od 1.2.2023. g.)

<----->

NAMIRENJE TRAŽIOCA IZVRŠENJA "IZ PRODAJNE CIJENE"

Zakon o izvršnom postupku

član 98

- Prilikom tumačenja odredbi kojima je propisano da se tražilac izvršenja namiruje "iz prodajne cijene" je neophodno praviti razliku u slučaju kada je tražilac izvršenja jedini kupac stvari i u slučaju kada je treća osoba kupila stvari koje se prodaju u izvršnom postupku, pa tako kada je tražilac izvršenja kupac stvari, on stječe stvar u svoje vlasništvo u visini njene procijenjene vrijednosti, dok kada treća osoba kupuje tu stvar tražilac izvršenja stječe samo iznos za koji je ta stvar prodana.

Obrazloženje:

"Neosnovano se u žalbi ističe da je pogrešan i paušalan zaključak prvostepenog suda u pogledu namirenja tražilaca izvršenja H.E., K.Z., T.N., D.Š., B.S., K.M. i V.H., kroz ostvareno pravo vlasništva na nepokretnostima izvršenika koje su u konkretnom slučaju bile predmet izvršenja. Naime, prvostepeni sud je pravilno zaključio da okolnost da su tražioci izvršenja na trećem ročištu za prodaju nepokretnosti kupili iste za prodajnu cijenu od 7.000,00 KM, nema uticaja na namirenje njihovih potraživanja u odnosu na ostale tražioce izvršenja prema isplativim redovima utvrđenim na osnovu odredaba člana 98. ZIP iz razloga što su oni kao kupci stekli nepokretnosti u svoje vlasništvo u visini procijenjene vrijednosti, odnosno u visini od 217.440,00 KM. Ne može se zanemariti činjenica da je zbir potraživanja ovih tražilaca izvršenja daleko manji od vrijednosti imovine izvršenika, koju su stekli kupujući predmetne nepokretnosti kao jedini kupci u izvršnom postupku. Zbog toga žaliteljima ne pripada pravo da se pored stečenog vlasništva u vrijednosti od 217.440,00 KM, namiruju i iz položene

prodajne cijene iz koje su se založni povjerilac i tražilac izvršenja L. T. d.d. namirili samo u neznatnom dijelu svojih potraživanja. Na navedeni način tražioci izvršenja, koji osporavaju prvostepenu odluku o namirenju, su kupovinom i sticanjem prava vlasništva na nepokretnostima izvršenika u cjelosti ostvarili svoja potraživanja, čime je postignuta svrha i cilj izvršenja (čl. 1. ZIP). Dakle prvostepeni sud nije povrijedio odredbu člana 98. ZIP, kad je iz svih navedenih razloga smatrao da su potraživanja žalitelja namirena u cjelosti, uključujući i troškove postupka.

U odluci broj AP 3666/20 od 8. juna 2022. g. Ustavni sud BiH je naglasio da je u tumačenju odredbi kojima je propisano da se tražilac izvršenja namiruje "iz prodajne cijene" neophodno praviti razliku u slučaju kada je tražilac izvršenja jedini kupac stvari i u slučaju kada je treća osoba kupila stvari koje se prodaju u izvršnom postupku. Naime, u prvom slučaju, kada je tražilac izvršenja kupac stvari, on stječe stvar u svoje vlasništvo u visini procijenjene vrijednosti, dok u slučaju kada treća osoba kupuje tu stvar tražilac izvršenja, pod uvjetima propisnim ZIP- om, stječe samo iznos za koji je ta stvar prodana."

(Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, 65 0 Ip 452045 22 Pž 2 od 11.1.2023. g.)

<----->

Član 12. stav 3. Zakona o izvršnom postupku

SUD KOJI JE DONIO RJEŠENJE O IZVRŠENJU NE MOŽE SE OGLASITI MJESNO NENADLEŽNIM DOK TO RJEŠENJE O IZVRŠENJU NE POSTANE PRAVOSNAŽNO.

Iz obrazloženja:

Iz stanja spisa proizilazi da je Opštinski sud u Tešnju donio rješenje o izvršenju, pa nakon neuspjele dostave istog izvršeniku iz razloga što se izvršenik ne nalazi u adresi koju je označio tražilac izvršenja i nakon saznanja za adresu izvršenika, taj sud se oglasio mjesno nenadležnim za postupanje u ovom izvršnom predmetu i predmet dostavio Opštinskom sudu u Travniku, kao mjesno nadležnom sudu. Dakle, spis je dostavljen Opštinskom sudu u Travniku na postupak prije nego što je rješenje o izvršenju dostavljeno izvršeniku i samim tim prije nego što je istekao rok za izjavljivanje prigovora na rješenje o izvršenju. S obzirom da u skladu sa članom 12. stav

3. Zakona o izvršnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12 i 46/16, u daljem tekstu ZIP) o prigovoru odlučuje sud koji je donio rješenje, Opštinski sud u Tešnju se nije mogao oglasiti mjesno nenadležnim prije nego što istekne rok za izjavljivanje prigovora, ili prije nego što odluči o prigovoru.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 51 0 I 124682 17 R od 07.09.2017. g.)

<----->

Član 214. i član 216. Zakona o izvršnom postupku

**U SITUACIJI KADA SU PREDMET IZVRŠENJA POKRETNE STVARI I MJESNO
NADLEŽNI SUD DONESE RJEŠENJE O IZVRŠENJU KOJE POSTANE
PRAVOSNAŽNO, A NAKON TOGA UTVRDI DA IZVRŠENIK NEMA
POKRETNE IMOVINE NA PODRUČJU TOG SUDA I TRAŽITELJ IZVRŠENJA
NAKON TOGA OBAVIJESTI SUD DA IZVRŠENIK IMA POKRETNE STVARI NA
PODRUČJU DRUGOG SUDA, SUD KOJI JE DONIO RJEŠENJE O IZVRŠENJU**

NE MOŽE SE OGLASITI MJESNO NENADLEŽNIM NEGO JE DUŽAN SAMO
RJEŠENJE O DOZVOLI IZVRŠENJA DOSTAVITI SUDU NA ČIJEM SE
PODRUČJU NALAZE POKRETNE STVARI IZVRŠENIKA, NA PROVOĐENJE
IZVRŠENJA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 Ip 150569 17 R od
21.09.2017. g.).

<----->

KADA TRAŽILAC IZVRŠENJA NE POSTUPI PO ZAKLJUČKU IZVRŠNOG
SUDA DA SE UPLATI PREDUJAM TROŠKOVA PROVOĐENJA IZVRŠENJA
POPISOM POKRETNIH STVARI (UKLJUČUJUĆI TROŠKOVE PREVOZA ZA
SUDSKOG IZVRŠITELJA DO MJESTA GDJE SE NALAZE POKRETNE
STVARI), BEZ ČEGA SE IZVRŠENJE NE MOŽE PROVESTI, PRIJE
DONOŠENJA RJEŠENJA O OBUSTAVI IZVRŠNOG POSTUPKA, IZVRŠNI SUD
ĆE, U SMISLU ČL. 63 ST. 4, U VEZI SA ČL. 8. ST. 3. ZAKONA O IZVRŠNOM
POSTUPKU¹ (DALJE ZIP-A), POZVATI TRAŽIOCA IZVRŠENJA DA U ROKU
OD 15 DANA PREDLOŽI NOVO SREDSTVO I PREDMET IZVRŠENJA. TEK
AKO U TOM ROKU TRAŽILAC IZVRŠENJA NE POSTUPI PO NALOGU,
IZVRŠNI SUD ĆE U SMISLU ČL. 16 ST. 2 ZIP-A DONIJETI RJEŠENJE O
OBUSTAVI IZVRŠENJA.

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 V 113820 17 Spp od
03.04.2017. g.).

<----->

Načelni stav zauzet na Proširenoj općoj sjednici održanoj 30.07.2013. g.

ODLUKE DONESENE U UPRAVNOM POSTUPKU, A KOJE GLASE NA ODREĐENO NOVČANO
POTRAŽIVANJE, SPROVODE SE PO PRAVILIMA IZVRŠNE PROCEDURE, UKOLIKO NIJE
DRUGAČIJE ODREĐENO (ČLAN 23. STAV 1. TAČKA 2. U VEZI SA ČLANOM 24. STAV 2. ZAKONA
O IZVRŠNOM POSTUPKU).

SAGLASNO NAVEDENOM RJEŠENJA KANTONALNIH SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE O
UTVRĐIVANJU PRAVA NA NOVČANU NAKNADU NEZAPOSLENIM DEMOBILISANIM BRANIOCIMA
ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI PREDSTAVLJAJU IZVRŠNE ISPRAVE KOJE SE IZVRŠAVAJU U
SUDSKOM IZVRŠNOM POSTUPKU.

IZVRŠENJE NA REVALORIZOVANI GLAVNI DUG, ODNOSNO GLAVNI DUG USKLAĐEN SA
PORASTOM VISINE PROSJEČNE PLAĆE, MOŽE SE SPROVESTI SAMO ONDA UKOLIKO JE TAKAV
ZAHTJEV (USKLAĐIVANJE POTRAŽIVANJA) DOSUĐEN U IZVRŠNOJ ISPRAVI, PRI ČEMU NIJE
BITNO DA LI JE ZA ODGOVARAJUĆI VREMENSKI PERIOD REVALORIZACIJA, ODNOSNO
USKLAĐIVANJE BILA PROPISANA ZAKONOM ILI NE.

OVO STOGA, JER IZVRŠNI SUD NEMA TZV. KOGNICIJSKA OVLAŠTENJA I NE MOŽE PREUZIMATI
OVLAŠTENJA PARNIČNOG SUDA ILI UPRAVNOG ORGANA DA ODLUČUJE O POSTOJANJU I VISINI
ODREĐENOG PRAVA, O KOME NIJE ODLUČENO IZVRŠNOM ISPRAVOM, PA SE TAKO NE MOŽE
UPUŠTATI NI U RJEŠAVANJE PRAVNOG PITANJA DA LI DEMOBILISANOM BRANIOCU PRIPADA
PRAVO NA USKLAĐIVANJE NOVČANOG IZNOSA, UTVRĐENOG U IZVRŠNOJ ISPRAVI, SA
PORASTOM PROSJEČNE PLAĆE U FEDERACIJI BIH.

(Načelni stav Vrhovnog suda Federacije BiH zauzet na Proširenoj općoj sjednici održanoj 30.07.2013. g)

<----->

Primjena odredbe člana 33. stav 1. tačka z) u vezi sa članom 98. Zakona o sudovima Republike Srpske ("Službeni glasnik" RS br. 37/12) i članom 3. stav 1. Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik" RS br. 59/03 do 29/10)

„ZA SPROVOĐENJE IZVRŠNOG POSTUPKA PO OSNOVU VJERODOSTOJNIH ISPRAVA U KOJIM SU OBJE STRANKE U POSTUPKU PRAVNA ILI FIZIČKA LICA KOJA U SVOJSTVU SAMOSTALNOG PREDUZETNIKA ILI U DRUGOM SVOJSTVU OBAVLJAJU PRIVREDNU ILI DRUGU REGISTROVANU DJELATNOST U VIDU OSNOVNOG ILI DOPUNSKOG ZANIMANJA I PO IZVRŠNIM NOTARSKIM ISPRAVAMA U KOJIM SU OBJE STRANKE U POSTUPKU PRAVNA LICA, AKO JE POSTUPAK IZVRŠENJA POKRENUT PRIJE STUPANJA NA SNAGU ZAKONA O SUDOVIMA REPUBLIKE SRPSKE ("SLUŽBENI GLASNIK" RS BR. 37/12), STVARNO SU NADLEŽNI REDOVNI SUDOVİ PRVOG STEPENA, A NE OKRUŽNI PRIVREDNI SUDOVİ“.

(Zaključak Građansko-upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske od 01.10.2012.)

<----->

Obustava izvršnog postupka

IZVRŠNI POSTUPAK ĆE SE OBUSTAVITI U SKLADU SA ĆL. 131. ST. 5. ZAKONA O IZVRŠNOM POSTUPKU AKO SE POKRETNE STVARI, VLASNIŠTVO IZVRŠENIKA NE USPIJU PRODATI NA DRUGOJ PRODAJI PUTEM JAVNOG NADMETANJA ILI PUTEM NEPOSREDNE POGODBE

Iz obrazloženja:

Na prijedlog tražioca izvršenja, po osnovu izvršne isprave sud je rješenjem dana 23.10.2001. g. odredio izvršenje. Postupajući po pravomoćnom Rješenju o izvršenju, zaključkom od 12.08.2009. g. određeno je prvo ročište za prodaju putem javnim i usmenim nadmetanjem pokretnih stvari izvršenika koje su zaplijenjene i procjenjene od strane sudskog izvršitelja u zapisniku od 29.08. 2008.g..

Na prvo ročište za javno nadmetanje zakazano za dan 17.09.2009. g., nije pristupio niko od potencijalnih kupaca pa je isto oglašeno neuspjelim o čemu je zaključkom Sud obavjestio tražioca izvršenja.

Po prijedlogu tražioca izvršenja od 24.09.2009. g. zakazano je drugo ročište za javnu prodaju navedenih pokretnih stvari vlasništvo izvršenika za dan 12.11.2009. g., na koje nije pristupio niko od zainteresiranih lica, pa je sud u skladu sa odredbom člana 131. stav 5. ZIP-a obustavio izvršni postupak.

Protiv ovog rješenja tražilac izvršenja je izjavila žalbu, s prijedlogom da se pobijano rješenje ukine te da se izvršni postupak nastavi, navodi da je izvršni postupak obustavljen jer na drugo zakazano ročište za javnu prodaju pokretnih stvari izvršenika niko nije pristupio od zainteresovanih lica, pa moli da se pobijano rješenje ukine te da se nastavi izvršni postupak,tako što će se tražiocu izvršenja omogućiti prinudna naplata potraživanja

promjenom predmeta i sredstava izvršenja, što će predložiti u najkraćem roku nakon ukidanja pobijanog rješenja.

Odgovor na žalbu nije dat.

Nakon što je ispitao pobijano rješenje u granicama žalbenih razloga i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. u vezi sa članom 236. ZPP-a, a na osnovu člana 21. stav 1. Zakona o izvršnom postupku, ovaj sud je donio odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

Žalba nije osnovana.

U prvostepenom postupku sud je na prijedlog tražioca izvršenja odredio predloženo izvršenje na osnovu pravosnažne i izvršene presude Općinskog suda I u Sarajevu broj P-130/2001 od 29. 03. 2001.g..

Radi provođenja rješenja o izvršenju prvostepeni sud je odredio prvo ročište za prodaju javnim i usmenim nadmetanjem pokretnih stvari izvršenika, pa kako niko nije pristupio od zainteresiranih lica isto je oglašeno neuspjelim. Po prijedlogu tražioca izvršenja sud je zakazao drugo ročište za javnu prodaju pokretnih stvari izvršenika na koje niko nije pristupio od zainteresiranih lica pa je u skladu sa odredbom člana 131. stav 5. ZIP-a obustavio izvršni postupak.

Prema odredbi čl. 131. st. 5. Zakona o izvršnom postupku sud će obustaviti postupak ako se stvari ne uspiju prodati na drugom javnom nadmetanju odnosno putem neposredne pogodbe, zbog čega je prvostepeni sud pravilno postupio kada je u ovom slučaju obustavio izvršni postupak, pa kako razlozi žalbe ne postoje a navodi žalbe ne osporavaju pravilnost pobijanog rješenja, te nema ni razloga na koje sud pazi po službenoj dužnosti, žalba je u skladu sa članom 235. stav 1. tačka 2. ZPP-a odbijena kao neosnovana i prvostepeno rješenje potvrđeno.

(Iz obrazloženja odluke Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 65 0 I 102902 10 od 21.04.2011. g.)

<----->

Prigovor redoslijeda

Član 414. Zakona o obligacionim odnosima.

**TUŽILAC NE GUBI PRAVO NITI PRAVNI INTERES ZA SUDSKU ZAŠTITU
PREMA DRUGIM SOLIDARNIM DUŽNICIMA SAMO NA OSNOVU ČINJENICE
DA U ODNOSU NA JEDNOG OD SOLIDARNIH DUŽNIKA POSJEDUJE
IZVRŠNU ISPRAVU ILI PROTIV TOG SOLIDARNOG DUŽNIKA VODI IZVRŠNI
POSTUPAK.**

Iz obrazloženja:

Odredbom člana 414. stav 1. ZOO propisano je da svaki dužnik solidarne obaveze odgovara povjeriocu za cijelu obavezu i povjerilac može zahtijevati njeno ispunjenje od koga hoće, sve dok ne bude potpuno ispunjena obaveza, ali kada jedan dužnik ispuni obavezu ona prestaje i svi drugi dužnici se oslobađaju obaveze.

Radi se o imperativnoj zakonskoj odredbi kojom se ustanovljava pravo povjerioca da zahtijeva potpuno izmirenje obaveze od svih ili samo nekih solidarnih dužnika. Povjerilac se ne može lišiti tog svog prava ni u slučaju kad protiv jednog solidarnog dužnika posjeduje izvršnu ispravu i vodi izvršni postupak, jer se sve dok ne bude potpuno ispunjena obaveza drugi solidarni dužnici ne oslobađaju svoje obaveze, niti povjerilac zbog toga gubi pravo da sudskim putem zahtijeva ispunjenje obaveze od bilo kog drugog solidarnog dužnika, kako je

to pravilno u razlozima svoje odluke naveo i drugostepeni sud.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000748 od 04.06.2009. g.)

<----->

Prigovor ovršenika

Članak 50. Zakona o ovršnom postupku – preuzetog

Članak 47. Zakona o ovršnom postupku – sadašnjeg

**OVRŠNI SUD NIJE OVLAŠTEN ISPITIVATI ZAKONITOST ODLUKE KOJA
PREDSTAVLJA OVRŠNI NASLOV NITI JE OVLAŠTEN RASPRAVLJATI O
ČINJENICAMA KOJE JE DUŽNIK MOGAO IZNOSITI U POSTUPKU U KOJEM JE
NASTALA OVRŠNA ISPRAVA**

Iz obrazloženja:

Prvostupanjskim rješenjem odbačeni su blagovremeno podneseni prigovori oba ovršenika kao neosnovani.

Protiv navedenog rješenja pravovremeno je uložio žalbu ovršenik A.B. iz Fojnice s prijedlogom da se prihvati žalba i da ukine rješenje prvostupanjskog suda za dio koji tretira istog jer mu nije omogućeno da učestvuje u postupku po platnom nalogu. Nadalje ističe da su narušena elementarna prava u postupku izdavanja platnog naloga koji je bio osnova za donošenje rješenja o ovrsi br. IP-164/03, od 15.09.2003.g., te ni u kom slučaju ne može snositi, zbog toga, štetne posljedice. Nadalje, ističe da nema mjesta da se po bilo kom osnovu tretira kao nekakav solidarni dužnik sa ATP "Š.B." zbog činjenice da je vlasnik jednog dijela dionica tog poduzeća a niti je zaključio bilo kakav ugovor o jemstvu niti je član jednog dijela dionica tog poduzeća a niti je zaključio bilo kakav ugovor o jemstvu niti je član društva sa neograničenom solidarnom odgovornošću niti komanditnog društva da bi bio solidarni dužnik za nastale obaveze koje su proizišle iz poslovnog odnosa dvije pravne osobe.

Žalba ovršenika A.B. nije osnovana.

Prvostupanjski sud je pravilno odlučio kada je i blagovremeno podneseni prigovor ovršenika A.B. odbio kao neosnovan protiv rješenja o ovrsi br. IP-164/03 od 18.06.2003.g., jer izneseni razlozi u prigovoru ovršenika su pravno neutemeljeni.

Naime, ovrha u ovom predmetu je određena na temelju ovršne isprave (pravomoćnog mjeničnog platnog naloga br. PI.5/03 od 29.04.2003.g.) u smislu čl. 16. st. 1. t. 1. preuzetog Zakona o ovršnom postupku koji je važio u vrijeme donošenja prvostupanjskog rješenja, a ovršenik u prigovoru protiv rješenja o ovrsi br. IP-164/03 od 18.06.2003.g., nije naveo relevantne razloge u smislu čl. 50 preuzetog Zakona o ovršnom postupku koji bi spriječili ovrhu.

Istaknuti žalbeni navodi od strane ovršenika A.B. su činjenice o kojima sud raspravlja i odlučuje u postupku donošenja ovršne isprave. Ovršni sud nije ovlašten ispitivati zakonitost odluke koja predstavlja ovršni naslov niti je ovlašten raspravljati o činjenicama koje je dužnik mogao iznositi u postupku u kojem je nastala ovršna isprava.

Stoga je valjalo odbiti žalbu kao neosnovanu, imajući u vidu naprijed navedeno, jer iz sadržaja žalbe – prigovora nije ukazano na utemeljenost bilo kojeg razloga iz odredbe čl. 50. preuzetog Zakona o ovršnom postupku, odnosno čl. 47. Zakona o ovršnom postupku ("Službene novine F BiH" broj 32/03), zbog čega je u skladu sa čl. 235 ZPP-a ("Službene

novine FBiH" broj 53/03) prvostupanjno rješenje potvrđeno a u svezi odredbe čl. 21. Zakona o izvršnom postupku.

(Kantonalni sud Travnik, broj PŽ-8/04 od 16.09.2004.g.)

<----->

PRAVOSNAŽNOST I IZVRŠNOST PRESUDE ZBOG PROPUŠTANJA

- Čl. 183. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05 i 63/07)

- Čl. 25. st. 1. Zakona o izvršnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/03, 85/03, 64/05 i 118/07).

Protiv presude zbog propuštanja nije dozvoljena žalba, ali blagovremeno podnijet prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje sprečava da presuda zbog propuštanja postane pravosnažna i tek po isteku roka za ulaganje prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje je moguće dati klauzulu pravosnažnosti na ovu presudu i to pod uslovom da je tuženom ista uredno uručena. Navedeno uručenje je takođe uslov da ova presuda protekom roka za dobrovoljno izvršenje postane izvršna.

Obrazloženje:

Prema stanju predmeta tražilac izvršenja je prvostepenom sudu dana 29.04.2008. protiv izvršenika podnio prijedlog, radi naplate novčanog potraživanja. Kao izvršnu ispravu na temelju koje je zatraženo provođenje izvršenja uz prijedlog je priložio presudu zbog propuštanja Osnovnog suda u P. broj 078-0-Mal-07-000021 od 25.09.2007. g..

Odlučujući o navedenom prijedlogu, uvidom u spis 078-0-Mal-07-000021, prvostepeni sud utvrđuje da označena presuda zbog propuštanja nije postala pravosnažna, a niti izvršna, jer do danas nije uručena tuženom u predmetnoj parnici, pa zaključuje da ista nije podobna za izvršenje i sa pozivom na odredbu člana 25. st. 1. Zakona o izvršnom postupku pobijanim rješenjem prijedlog za izvršenje odbija kao neosnovan.

Žalbenim navodima tražilac izvršenja ističe da je označena presuda zbog propuštanja postala pravosnažna protekom roka za izjavljivanje žalbe, nakon što istu tuženi (ovdje izvršenik) nije preuzeo iako je o datumu donošenja presude uredno obaviješten, te smatra da prvostepeni sud pogrešno tumači odredbe člana 345., 346. i 348. Zakona o parničnom postupku, a koji navodi žalbe nisu osnovani.

Prema odredbi člana 183. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku protiv presude zbog propuštanja nije dozvoljena žalba, ali tuženi može podnijeti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje u skladu sa odredbama ovog zakona. Blagovremeno podnijet prijedlog sprečava da presuda zbog propuštanja postane pravosnažna. Prema navedenom, protiv ove presude nije dozvoljena žalba, ali tuženi može podnijeti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje i tek po isteku roka za ulaganje prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje je moguće dati klauzulu pravosnažnosti na ovu presudu, za što je svakako prethodan uslov da je tuženom navedena presuda uručena. Navedeno uručenje je takođe uslov da ova presuda protekom roka za dobrovoljno izvršenje postane izvršna (član 25. st. 1. Zakona o izvršnom postupku).

U konkretnom slučaju, prema stanju parničnog spisa 078-0-Mal-07-000021 donesena presuda zbog propuštanja nije uručena tuženom, za kojeg se dostavnica vratila sa napomenom da je privremeno odsutan na radu u A.. Prema dopisu Policijske stanice P. proizilazi da je prebivalište tuženog u mjestu D. P., opština P.. Proizilazi da je time prvostepeni sud u ovom parničnom postupku imao obavezu postupanja po odredbi člana 384. st. 1. Zakona o

parničnom postupku, u kom smislu je po naredbi postupajućeg sudije pokušana ponovna dostava, a koja do danas nije bila uspješna.

Kod takvog stanja stvari, u predmetnom izvršnom postupku prvostepeni sud pravilno zaključuje da presuda zbog propuštanja, na temelju koje je podnesen prijedlog za izvršenje, nije pravosnažna i izvršna i da time u smislu odredbe člana 25. Zakona o izvršnom postupku nije podobna za izvršenje, pa je slijedom navedenog pobijanim rješenjem pravilno odbijen prijedlog za izvršenje saglasno odredbi čl. 39. st. 6. istog zakona.

(Iz obrazloženja rješenja Okružnog suda Banjaluka broj: 78 0 I 002373 09 GŽ od 13.04.2009. g.)

<----->

Ispitivanje odluka izvršnog suda

Član 16. Zakona o parničnom postupku

U PARNIČNOM POSTUPKU SE NE MOŽE ISPITIVATI ZAKONITOST I PRAVILNOST ODLUKA IZVRŠNOG SUDA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-09-000740 od 07.07.2009. g.)

<----->

OBUSTAVA IZVRŠNOG POSTUPKA USLJED NEPOSTOJANJA POKRETNIH STVARI

Zakon o izvršnom postupku

član 119 stav 7 i član 125 stav 3

Sud nije dužan da nakon drugog pokušaja pljenidbe dostavi zapisnik tražiocu izvršenja o tome da nema pokretnih stvari za popis i procjenu već se u tom slučaju postupak odmah obustavlja.

Obrazloženje:

"Žalba nije osnovana.

Iz pobijanog rješenja i prvostepenog spisa slijedi da je prvostepeni sud obustavio postupak iz razloga što ni u drugom pokušaju popisa nije pronađena pokretna imovina izvršenika pa je odlučio temeljem čl. 125. st. 3. Zakona o izvršnom postupku. Po ocjeni žalbenog suda prvostepeni sud je utvrđene činjenice pravilno primjenio pomenutu odredbu ZIPa koja izričito propisuje da će se izvršenje obustaviti ako se ni pri ponovnoj pljenidbi ne nađu stvari koje mogu biti predmet izvršenja. Dakle, izričitost te odredbe nije dopuštala mogućnost drugačije odluke suda.

Nadalje, sud i nije bio dužan nakon drugog pokušaja pljenidbe dostavljati zapisnik tražiocu izvršenja o tome da nema pokretnih stvari za popis i procjenu jer se odredba čl. 119. stav 7. primjenjuje u situaciju kada je obavljena pljenidba, dakle, kada sud pronađe i popiše pokretne stvari koje će biti predmet prodaje, tada je sud dužan obavijestiti tražioca izvršenja o tome jer se zna koje pokretne stvari će biti predmet prodaje. Međutim, kada popis i pljenidba nisu ni obavljeni jer nema pokretnih stvari tada ne postoji obaveza suda da o tome obavijesti tražioca izvršenja već se postupak odmah obustavlja.

Uz sve prednje valja napomenuti da je tražioc izvršenja imao pravo i bio je pozvan prisustvovati popisu i pljenidbi koje pravo on nije iskoristio a odsustvo tražioca izvršenja nije zapreka provođenju izvršne radnje pljenidbe pokretnih stvari a sve u smislu čl. 119. st. 5, 6 i 7. Zakona o izvršnom postupku."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 23 0 I 019700 17 GŽ od 10.3.2017. g.)

<----->

Član 16. u vezi sa članom 18. Zakona o parničnom postupku
PITANJE RAZGRANIČENJA IZMEĐU VANPARNIČNOG (IZVRŠNI POSTUPAK U ŠIREM SMISLU SPADA U VANPARNIČNI POSTUPAK) I PARNIČNOG POSTUPKA NIJE PITANJE SUDSKE NADLEŽNOSTI, JER SE RADI SAMO O RAZLIČITIM PRAVILIMA SUDSKOG POSTUPKA, PA SE TUŽBA NE MOŽE ODBACITI NA TEMELJU STAJALIŠTA DA PREDMETNA PRAVNA STVAR SPADA U IZVRŠNI POSTUPAK.

Detaljnije:

RJEŠENJE Vrhovnog suda FBiH

Revizija se usvaja, drugostepeno rješenje ukida i predmet vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda Bugojno broj Mal-38/04 od 06.03.2006. g. obavezan je tuženi da tužitelju na ime naknade za korištenje javne površine za stajališno mjesto taksija isplati iznos od 60,00 KM zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.04.2003. g. pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 20,00 KM.

Drugostepenim rješenjem Kantonalnog suda Novi Travnik broj 006-GŽ-06-000330 od 24.01.2007. g. žalba tuženog je uvažena, prvostepena presuda ukinuta i tužba tužitelja odbačena.

Protiv drugostepenog rješenja reviziju je blagovremeno izjavio tužitelj i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, kako bi to proizilazilo iz sadržaja revizije, sa prijedlogom da se revizija usvoji, pobijano rješenje ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tuženi nije podnio odgovor na reviziju.

Revizija je osnovana.

Razmatrajući pitanje dopuštenosti predmetne revizije ovaj sud je ocijenio da reviziju valja dopustiti bez obzira što vrijednost pobijanog dijela odluke ne prelazi vrijednosni kriterij iz člana 237. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“, broj: 53/03, 73/05 i 19/06 – u daljem tekstu ZPP), nalazeći da odlučivanje o reviziji može biti od značaja za jedinstvenu primjenu prava u drugim slučajevima istovrsnih sporova, pa je stoga primjenom odredbe člana 237. stav 3. ZPP-a reviziju dopustio.

Iz razloga pobijanog rješenja proizilazi da je drugostepeni sud poprimio utvrđenim da je Općinska Služba za privredu, finansije i inspekcijski nadzor Općine B. svojim rješenjem broj 04/18-27-6-798/03 od 01.04.2003. g., koje je postalo konačno i izvršno, u upravnom postupku utvrdila visinu naknade koju je tuženi dužan platiti za korištenje javne površine za stajališno mjesto taksija i da navedeno rješenje ima snagu izvršne isprave.

Pozivajući se na odredbu člana 73. stav 4. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj 25/03), kojom je propisano da rješenje o određivanju naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta donosi općinsko tijelo uprave nadležno za komunalne poslove, odnosno organizacija koju je općinsko vijeće ovlastilo za obavljanje tih poslova, drugostepeni sud je zaključio da prvostepeni sud, kao parnični sud, nije bio nadležan

da u parničnom postupku odlučuje o zahtjevu tužitelja u pogledu kojeg je donesen konačan upravni akt, pa je primjenom odredbe člana 227. stav 2. ZPP-a prvostepenu presudu ukinuo i tužbu odbacio.

Osnovano revident ukazuje u svojoj reviziji da je drugostepeni sud pogrešno zaključio da je prvostepeni sud odlučivao o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti.

Drugostepeni sud, naime, pogrešno zaključuje da se u konkretnom slučaju radi o zahtjevu za određivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta. Suprotno stanovištu drugostepenog suda, u ovoj pravnoj stvari se radi o zahtjevu za naplatu te naknade, koja je prethodno određena u upravnom postupku i koju tuženi nije dobrovoljno platio, a to svoje potraživanje, shodno odredbi člana 73. stav 5. Zakona o građevinskom zemljištu F BiH, tužitelj (općina) ostvaruje upravu u postupku pred nadležnim sudom.

Sporno rješenje o određivanju predmetne naknade predstavlja izvršnu ispravu (član 23. stav 1. tačka 2. u vezi sa članom 24. stav 2. Zakona o izvršnom postupku - „Službene novine F BiH“, broj: 32/03), pa je svoje potraživanje tužitelj trebao ostvariti u sudskom izvršnom postupku, kako je to on i pokušao učiniti podnoseći prijedlog za izvršenje od 21.10.2003. g., ali je izvršni sud, pogrešno smatrajući da rješenje broj 04/18-27-6-798/03 od 01.04.2003. g. predstavlja vjerodostojnu ispravu, povodom prigovora tuženog stavio van snage svoje rješenje o izvršenju, ukinuo sve provedene izvršne radnje i tužitelja uputio na put redovne parnice.

Pazeći na odnos između parničnog i vanparničnog postupka (izvršni postupak u širem smislu spada u vanparnični postupak) prvostepeni parnični sud je bio dužan primjenom odredbe člana 18. ZPP-a rješenjem obustaviti parnični postupak i po pravosnažnosti tog rješenja predmet dostaviti izvršnom sudu radi nastavljanja postupka po pravilima izvršnog postupka, ali je prvostepeni parnični sud propustio postupiti na navedeni način.

Međutim, pitanje vanparničnog ili parničnog postupka nije pitanje sudske nadležnosti (radi se samo o različitim pravilima sudskog postupka), pa se tužba ne može odbaciti ni na temelju stajališta da predmetna pravna stvar spada u izvršni postupak.

Stoga je drugostepeni sud, pogrešno primjenjujući odredbu člana 16. u vezi sa članom 227. stav 2. ZPP-a, počinio povredu odredaba parničnog postupka koja je bila od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke (član 209. u vezi sa članom 240. stav 1. tačka 1. ZPP-a), pa je primjenom odredbe člana 249. stav 1. u vezi sa članom 254. stav 4. ZPP-a reviziju valjalo usvojiti, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će otkloniti ukazanu povredu odredaba parničnog postupka i nakon toga donijeti novu i zakonitu odluku. Pri tome će drugostepeni sud imati u vidu da je sudska praksa, u tumačenju odredbe člana 18. ZPP-a, izrazila pravni stav da se parnični postupak više ne smije obustaviti nakon što je donesena prvostepena odluka o glavnoj stvari.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-07-000768 od 01.07.2008. g.)

<----->

Član 2. i 35. Zakona o izvršnom postupku FBiH

Član 125. i 127. Zakona o krivičnom postupku

KADA JE U PITANJU TRAŽBINA KOJA PREDSTAVLJA TROŠKOVE KRIVIČNOG POSTUPKA I PAUŠAL (A VRŠI SE U KORIST BUDŽETA I PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI), POSTUPAK IZVRŠENJA POKREĆE SE DOSTAVLJANJEM SAMO OVJERENOG PREPISA PRESUDE S POTVRDOM O NJENOJ IZVRŠNOSTI NADLEŽNOM SUDU ZA NJENO IZVRŠENJE.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH, br. R-91/03 od 24.06.2003.god.)

<----->

Članak 195. i 208. Zakona o izvršnom postupku - analogno

TUŽITELJ MOŽE I U TOKU PARNICE ZAHTJEVATI DA MU SE DUG U STRANOJ VALUTI DOSUDI U DOMAĆOJ VALUTI PREMA TEČAJU KOJI VRIJEDI U VRIJEME POSTAVLJANJA TAKVOG ZAHTJEVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije BiH, broj: Rev-6/02 od 2.10.2003. god.)

<----->

IZVRŠNI POSTUPAK

-član 39 Zakona o izvršnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/03, 85/03, 64/05 i 118/07)

-član 313 Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/86, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93 i 3/96)

RJEŠENJE O IZVRŠENJU MORA BITI ISTOVJETNO SA DUŽNIKOVOM OBAVEZOM SADRŽANOM U IZVRŠNOJ ISPRAVI, A U SLUČAJU KADA JE IZVRŠENIK IZVRŠIO PLAĆANJE ODREĐENOG NOVČANOG IZNOSA, IZVRŠENJE BI BILO DOZVOLJENO SAMO DO VISINE EVENTUALNO PREOSTALE OBAVEZE, KOJA SE IMA UTVRDITI U SKLADU SA PRAVILIMA O URAČUNAVANJU ISPUNJENJA IZ ODREDBE ČL. 313. ZOO.

Iz obrazloženja:

Prema stanju predmeta tražioci izvršenja su prvostepenom sudu podnijeli prijedlog za dozvolu izvršenja, radi naplate novčanog potraživanja, a na temelju izvršne isprave presude Osnovnog suda u Prijedoru P-467/02 od 24.12.2003. g., koja je preinačena presudom Okružnog suda u Banjaluci broj GŽ-1074/04 od 13.12.2006. g.. Prema činjeničnim navodima iz prijedloga, izvršenik je dobrovoljno djelimično ispunio obavezu nametnutu navedenom izvršnom ispravom, tako što je u korist tražilaca izvršenja uplatio ukupan iznos od 130.223,37 KM, koji se sastoji iz glavnog duga sa pripadajućom kamatom i troškovima postupka, ali je, kad se uračunavanje ispunjenja izvrši shodno odredbi čl. 313. Zakona o obligacionim odnosima, ostao dužan dio glavnice u iznosu od 3.860,82 KM, a koje navode dokazuju nalazom vještaka finansijske struke R. B. od 29.01.2007. g.. Saglasno ovim navodima, predložili su da se donese rješenje o dozvoli izvršenja radi naplate razlike glavnog duga u iznosu od 3.860,82 KM sa zakonskom zateznom kamatom, računajući od 24.01.2007. g. (kao dana kada je izvršenik trebao da ispuni svoju obavezu u cijelosti) pa do isplate, te naplate troškova izvršnog postupka.

Rješenjem o izvršenju broj 071-0-I-07-003462 od 28.06.2007. g. dozvoljeno je predloženo izvršenja, a protiv kojeg rješenja je izvršenik izjavio prigovor. Prema navodima prigovora tražioci izvršenja i izvršenik su dana 24.01.2007. g. postigli dogovor o načinu isplate nametnute obaveze po izvršnim ispravama u ratama, saglasno kojem dogovoru je po vještaku finansijske struke S. Đ. izvršen obračun zatezne kamate na iznose glavnog duga i na troškove postupka, te utvrđeno da ukupna obaveza izvršenika na označeni dan iznosi

130.223,37 KM, a koji iznos u ratama (tri mjesečne rate) je i plaćen u korist tražilaca izvršenja. Slijedom navedenog, izvršenik smatra da je u cijelosti izmirio obavezu nametnutu izvršnom ispravom, te je predložio da se ukinu sve sprovedene radnje.

Pobijanim rješenjem prvostepeni sud, primjenom odredbe čl. 49. Zakona o izvršnom postupku, odbija prigovor izvršenika na rješenje o izvršenju, te rješenje o izvršenju u cijelosti održava na snazi, s tim što utvrđuje da obaveza izvršenika sa danom donošenja pobijanog rješenja iznosi 6.626,52 KM. Prema datim razlozima, prvostepeni sud na temelju nalaza vještaka finansijske struke T. T. od 15.12.2007. g. (koji je nalaz i mišljenje uradio po rješenju suda) je utvrdio da neizmirena obaveza izvršenika po izvršnoj ispravi, na ime neisplaćene zatezne kamate iznosi 3.860,82 KM, kako je to prijedlogom za izvršenje i traženo, te da ukupna obaveza izvršenika na dan izrade navedenog nalaza (daljnje kamate kako na navedeni iznos, tako i na troškove postupka, sa troškovima izvršenja) iznosi 6.626,52 KM. Kako izvršenik, koji je prigovarao sačinjenom nalazu i predlagao obavljanje novog vještačenja po Institutu van sjedišta suda, nije predujmio potrebne troškove novog vještačenja, to prvostepeni sud u cijelosti prihvata nalaz vještaka T. T. i saglasno istom utvrđuje da ukupna obaveza izvršenika na dan donošenja pobijanog rješenja iznosi 6.626,52 KM. Na temelju ovog rješenja sa računa izvršenika u korist tražilaca izvršenja je skinut označeni iznos.

Žalbenim navodima izvršenik spori pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, tako što ponavlja navode prigovora da je u cijelosti izmirio obavezu iz izvršne isprave i da time rješenje o izvršenju nije saglasno izvršnoj ispravi. Smatra da se odlukom po prigovoru na rješenje o izvršenju ne može povećati obaveza nametnuta rješenjem o izvršenju, te da prema razlozima pobijanog rješenja nije uopšte jasno šta „sud utvrđuje i dosuđuje tražiocu izvršenja“. Nadalje, smatra da se u izvršnom postupku ne može raspravljati o spornim činjenicama, te da kod izvršenja sa računa izvršenika banka vrši obračun zatezne kamate i da za navedeno nije ni potrebno angažovanje vještaka.

U konkretnom slučaju, prema stanju prvostepenog spisa, nakon pravosnažnosti presude, koja je izvršna isprava u ovom postupku, stranke su postigle sporazum na dan 24.01.2007. g., po kome neće izjavljivati reviziju protiv pravosnažne presude, te o tome da se zatezna kamata na dosuđene iznose naknade materijalne i nematerijalne štete obračuna sa danom 24.01.2007. i da tako ukupno utvrđen iznos obaveze izvršenik uplati u 3 mjesečne rate u korist tražilaca izvršenja, odnosno do 24.04.2007. g.. Nije sporno da je postupajući po navedenom sporazumu izvršenik u korist tražilaca izvršenja uplatio ukupan iznos od 130.223,37 KM. Između stranaka je ostalo sporno da li je uplatom označenog iznosa izvršenik u cijelosti izmirio obavezu po navedenom sporazumu o isplati potraživanja zaključenog poslije nastanka izvršne isprave, te navodi izvršenika da je na dogovoreni način u cijelosti izmirio obavezu imaju karakter opozicionog prigovora kojim se napada izvršni zahtjev (potraživanje), pa time i sprovođenje određenog izvršenja. Kako su obe strane osnovanost svojih navoda dokazivale nalazima vještaka finansijske struke (vještak S. Đ. je uradio nalaz po zahtjevu izvršenika, a vještak B. R. po zahtjevu tražilaca izvršenja), to je prvostepeni sud radi utvrđenja odlučne činjenice da li je izvršenik u cijelosti izmirio svoju obavezu pravilno odredio provođenje finansijskog vještačenja. Time ne stoje žalbeni navodi da je u predmetnom izvršnom postupku u smislu odredbe čl. 39. st. 2. Zakona o izvršnom postupku obračun kamata imala izvršiti banka, jer se u ovom postupku ne radi o sprovođenju izvršenja kojim je određena i obaveza naplate kamate, već je potrebno utvrditi da li je izvršenik u cijelosti izmirio svoju obavezu po izvršnoj ispravi i sporazumu od 24.01.2007. g., a od utvrđenja koje činjenice zavisi odluka o osnovanosti podnesenog prijedloga za izvršenje, te koja činjenica (suprotno stavu žalbe) se ima utvrđivati u predmetnom izvršnom postupku kod toga da je nesporno kako glasi obaveza i dobrovoljno plaćen iznos.

Prema odredbi čl. 148. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa odredbom čl. 21. st. 1. Zakona o izvršnom postupku, stranke sudu predlažu predmet i obim vještačenja, kao i lice koje će vještačenje izvršiti, ali u konačnom, saglasno odredbi čl. 150 ZPP, sud određuje predmet i obim vještačenja. Kod navedenog, sud mora voditi računa o tome da odredi predmet i obim vještačenja tako da sačinjeni nalaz bude podoban, odnosno da bude osnov za pravilnu primjenu prava.

Prema odredbi čl. 39. ZIP, rješenje o izvršenju mora biti istovjetno sa dužnikovom obavezom sadržanom u izvršnoj ispravi, a u konkretnom slučaju (u kojem je izvršenik izvršio plaćanje određenog novčanog iznosa) izvršenje bi bilo dozvoljeno samo do visine eventualno preostale obaveze.

Međutim, u predmetnom izvršnom postupku, prvostepeni sud zadatak vještaku T. T. ne daje na opisani način.

Naime, u pogledu uračunavanja ispunjenja, odredba čl. 313. Zakona o obligacionim odnosima propisuje da se, ukoliko dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, uračunavanje vrši tako što se prvo otplaćuju troškovi, zatim kamate i najzad glavnica, a od koje odredbe je morao poći prvostepeni sud, pogotovo kad se ima u vidu da je izvršenik plaćanje vršio prije pokretanja izvršnog postupka, te od vještaka prije svega zatražiti izjašnjenje da li je saglasno navedenoj zakonskoj odredbi izvršenik u cijelosti izmirio svoju obavezu prema izvršnoj ispravi i postignutom sporazumu, te ukoliko nije, šta je tačno u smislu navedene zakonske odredbe ostalo za plaćanje.

Kako je prvostepeni sud propustio da navedeno učini, to vještak T. T. u datom nalazu se izjašnjava da je iz osnova obračunate zatezne kamate ostao dug od 3.860,82 KM (što je suprotno odredbi čl. 313 ZOO), te na isti iznos (koji se po njemu tiče obračunate zatezne kamate) ponovo obračunava kamatu, što je suprotno odredbi čl. 279. st. 2. ZOO, a na šta žalba izvršenika osnovano ukazuje.

Iz izloženog, pobijano rješenje (koje je u svemu utemeljeno u nalazu vještaka finansijske struke T. T.) je doneseno uz povredu odredbi čl. 148. i 150. Zakona o parničnom postupku, u vezi sa odredbom čl. 209. istog zakona, a što je svakako uticalo na pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja kod toga da se isto ne može ispitati sa aspekta pravilne primjene materijalnog prava. Time je žalbu izvršenika valjalo uvažiti, pobijano rješenje ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovni postupak, a navedeno primjenom odredbe čl. 235. t. 3. ZPP u vezi sa odredbom čl. 21. st. 1. Zakona o izvršnom postupku.

(Rješenje Okružnog suda Banja Luka - GŽ-103/09 od 25.06.2009.)

<----->

IZVRŠENJE VRAĆANJEM RADNIKA NA RAD IAKO JE UKINUTO RADNO MJESTO NA KOJEM JE ON BIO ZAPOSLEN PRIJE OTKAZA

Zakon o izvršnom postupku FBiH - član 63 stav 3 i član 215

Ukidanje radnog mjesta na kojem je tražiteljica izvršenja bila zaposlena prije nego što je donesena odluka o otkazu ugovora o radu, za koju odluku je u sudskom postupku utvrđeno da je nezakonita, nije razlog za pozivanje poslodavca na nemogućnost da postupi po rješenju o izvršenju vraćanjem radnika na rad, jer nakon sprovođenja izvršenja tražiteljica izvršenja može biti raspoređena na druge poslove kao i svaki drugi zaposlenik.

Obrazloženje:

"Prvostepenim rješenjem odbijen je u cijelosti kao neosnovan prigovor izvršenika izjavljen sudu dana 6.4.2021. g. protiv rješenja istog suda...

Protiv navedenog rješenja blagovremeno je u ostavljenom zakonskom roku, žalbu je izjavio izvršenik po punomoćniku, pobijajući rješenje zbog povreda odredaba parničnog i izvršnog postupka, te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Žalba nije osnovana.

Ovaj sud ispitao je pobijano rješenje u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti, kada je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

U konkretnom predmetu prvostepeni sud je pobijanim rješenjem odbio prigovor izvršenika izjavljen protiv rješenja kojim je izvršeniku izrečena novčana kazna u iznosu od 10.000,00KM zbog neizvršenja rješenja o izvršenju - vraćanjem radnika na rad.

Razlozi koji su opredijelili prvostepeni sud da donese pobijano rješenje mogu se rezimirati na način da je sud na prijedlog tražioca izvršenja (a na osnovu izvršne isprave koju čini presuda suda) donio rješenje o izvršenju kojim je izvršeniku ostavljen rok od 8 dana, računajući od dana prijema rješenja da tražiteljicu izvršenja vrati na posao i rasporedi je na poslove koje je obavljala prije donošenja odluke o otkazu ugovora o radu, odnosno prije 3. 8. 2015. g., da je rješenje o izvršenju doneseno 16.10. 2019. g., da je protiv rješenja o izvršenju izvršenik izjavio prigovor, da je prigovor odbijen, da je rješenje o izvršenju postalo pravosnažno, da je sud dana 12. 2. 2021. g. donio zaključak kojim je pozvao izvršenika da se u roku od 8 dana, računajući od dana prijema zaključka izjasni o razlozima za nepostupanje po rješenju o izvršenju i zapriječeno je izvršeniku izricanje novčanih kazni zbog nepostupanja po rješenju o izvršenju, da je izvršenik navedeni zaključak uredno primio dana 17. 2. 2021. g., da je u podnesku od 24. 2. 2021. g. iznio razloge koje je iznosio i tokom parničnog postupka te i u prigovoru u žalbi protiv rješenja o izvršenju, da razlozi iznijeti u podnesku od 24. 2. 2021. g. ne predstavljaju razloge zbog kojih bi trebalo obustaviti izvršenje, da izvršenik nije postupio po pravosnažnom rješenju o izvršenju i izvršnoj sudskoj odluci nego je svojim postupcima više nego očigledno ometao rad suda i izbjegavao provođenje izvršne odluke, kada je prvostepeni sud odlučio kao u izreci pobijanog rješenja.

Drugostepeni sud zaključuje, jeste prvostepeni sud u ovoj izvršnoj stvari pravilno i potpuno utvrdio odlučne činjenice pa je na tako utvrđene odlučne činjenice pravilno primijenio odredbe ZIP-a FBiH kada je donio pobijano rješenje, pa se zakonitost pobijanog rješenja ni žalbenim navodima izvršenika ne može dovesti u sumnju, zbog čega se žalba ukazuje neosnovanom iz slijedećih razloga:

Suština žalbenih prigovora svodi se na to da je provođenje izvršenja, vraćanjem tražiteljice izvršenja na radno mjesto na kojem je bila raspoređena prije donošenja odluke o prestanku radnog odnosa, postalo nemoguće jer da je to radno mjesto Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta ukinuto, pa da izvršenje treba obustaviti i da sud nije dao kriterije zašto je izvršenika kaznio novčanom kaznom od 10.000,00 KM, te da je sud trebao zakazati ročište prije donošenja pobijanog rješenja u smislu odredbe člana 17. stav 4. ZIP-a FBiH.

Odredbom člana 63. stav 3. ZIP-a FBiH propisano je da će se izvršenje obustaviti ako je postalo nemoguće ili se iz drugih razloga ne može provesti.

U situaciji kao što je u konkretnom predmetu slučaj gdje je eventualno Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta ukinuto radno mjesto na kome je tražiteljica izvršenja radila prije nego je donesena Odluka o prestanku joj radnog odnosa koja je u sudskom postupku utvrđena nezakonitom, nije opravdanje za neizvršenje presude, jer morao je izvršenik imati u vidu prilikom eventualnog ukidanja radnog mjesta na kojem je bila raspoređena tražiteljica izvršenja, da postoji sudski postupak koji se vodi protiv njega radi utvrđenja da je nezakonito postupio kada je donio odluku o prestanku radnog odnosa tražiteljice izvršenja te je morao imati u vidu da je rješenje o izvršenju pravosnažno i da rješenje o izvršenju mora izvršiti

onako kako rješenje glasi, međutim izvršenik nije postupio po pravosnažnoj presudi (izvršnoj presudi) niti po pravosnažnom rješenju o izvršenju.

Nije relevantno ko mijenja sistematizaciju, da li je to Služba za zapošljavanje ili nadležno ministarstvo. U situaciji kada je u toku sudski postupak i kada postoji mogućnost usvajanja tužbenog zahtjeva, pa donošenjem Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta kojim je eventualno ukinuto radno mjesto tražiteljice izvršenja stiče se utisak da je nadležni organ namjerno htio izbjeći svoju obavezu izvršenja rješenja o izvršenju.

Sve i da je došlo do ukidanja radnog mjesta na kojem je tražiteljica izvršenja bila zaposlena i da po sistematizaciji nema radnog mjesta na kome bi tražiteljica izvršenja mogla raditi, to ne sprječava da se sudska odluka iz radnog spora izvrši i uspostave ranija prava koja su tražiteljici izvršenja povrijeđena nezakonitom odlukom izvršenika. Nakon sprovođenja izvršenja tražiteljica izvršenja može biti, kao i svaki drugi zaposlenik, u skladu sa zakonom ili aktom poslodavca, raspoređena na druge poslove, kada stiče pravo na ostvarivanje pravne zaštite, pred sudom ukoliko nije zadovoljna izmjenama ugovora o radu.

Stoga, nije osnovan žalbeni prigovor povrede odredbe člana 63. stav 3. ZIP-a FBiH."

(Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću, 20 0 Rs 035930 21 Rsži 2 od 12.1.2022. g.)

<----->

PREISPITIVANJE ISPRAVE NASTALE PRIJE IZDAVANJA POTVRDE O IZVRŠNOSTI

Zakon o notarima

član 90

Izvršni sud nije ovlašten da preispituje isprave nastale prije izdavanja potvrde o izvršnosti od strane notara u pogledu dospelosti potraživanja jer bi se time upustio u ponovno određivanje izvršnosti, a time i u preispitivanje istinitosti Potvrde Otpravka izvornika u svrhu izvršenja izdatog od strane notara.

Obrazloženje:

"Prema stanju spisa, tražilac izvršenja je podnio prijedlog za izvršenje sudu dana 3. 2. 2016. g. na osnovu izvršnog Otpravka izvornika Ugovora o zasnivanju hipoteke od 25. 1. 2012. g., izdatog od strane notara J.S. pod brojem: OPU-IP:xx/yy od 18. 6. 2016. g., radi namirenja iz založenih nekretnina potraživanja u iznosu od 968.906,94 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja prijedloga za izvršenje pa do namirenja i troškovima parničnog postupka. Predmetnim ugovorom o zasnivanju hipoteke, predviđeno je da se založenim nekretninama izvršenika označenim kao k.č. hhh/31 i k.č. hhh/43, upisanim u ZK uložak broj hhhh k.o. SP_XX, te označenim kao k.č. hh/71, upisanim u ZK uložak broj hhh k.o. SP_XX, obezbjeđuje potraživanje tražioca izvršenja koje proizilazi iz Okvirnog Ugovora o finansijskom partnerstvu broj:../hh (detaljno navedeno u članu 1. Ugovora šta isti podrazumijeva, kao i da njegove odredbe vrijede u pogledu prava na otkaz, prijevremenu dospelost i ostale obligacionopravne sporazume). Prema članu 4. Ugovora o zasnivanju hipoteke izvršni otpravak će biti izdat na zahtjev založnog povjerioca (tražioca izvršenja) uz prilaganje isprava koje dokazuju činjenice od kojih zavisi nastupanje dospelosti. Otpravak u svrhu izvršenja sadrži potvrdu notara da je predmetni notarski obrađeni Ugovor o zasnivanju hipoteke izvršan na dan 18.1. 2016. g..

Prvostepeni sud je rješenjem o izvršenju od 16. 2. 2016. g., prijedlog tražioca izvršenja usvojio i odredio izvršenje na založenim nepokretnostima izvršenika. Izvršenik je protiv rješenja o izvršenju podnio prigovor iz dva razloga: Prvi razlog je što izvršenik smatra da isprava na osnovu koje je podnesen prijedlog za izvršenje nije stekla svojstvo izvršnosti. Drugi razlog je što izvršenik tvrdi da su se stranke ovjerenom ispravom sastavljenom nakon

nastanka izvršne isprave sporazumjele da neće na osnovu izvršne isprave određeno vrijeme tražiti izvršenje. Pored ovih prigovora istaknut je i prigovor nedostatka ovlaštenja, kao i prigovor visine potraživanja.

Prvostepeni sud je cijeneći navode iz prigovora i odgovora na prigovor, te dokaze priložene uz prijedlog za izvršenje, na koje je ukazao izvršenik, našao neosnovanim prigovor da prijedlog za izvršenje nije podnesen od strane lica ovlaštenog za zastupanje, budući da lice koje obavlja poslove direktora sektora za pravne poslove, koje je podnijelo prijedlog za izvršenje, ima potpuna ovlaštenja za pokretanje i vođenje sudskih postupaka, o čemu je tražilac izvršenja dostavio dokaze uz odgovor na prigovor. Međutim, prvostepeni sud nalazi osnovanim navode izvršenika u pogledu zaključenog sporazuma kojim su se po mišljenju prvostepenog suda, tražilac izvršenja i izvršenik sporazumjeli da neće na osnovu izvršne isprave određeno vrijeme tražiti izvršenje. Prvostepeni sud smatra da prema Ugovoru o reprogramiranju finansijskih obaveza od 24.4.2015. g. broj 00000000000000 tražilac izvršenja kao vjerovnik nije mogao u vrijeme grace perioda zatražiti izvršenje ugovora, jer su obje strane bile saglasne da se preostala finansijska obaveza izvršenika prema tražiocu izvršenja koja iznosi 934.091,79 KM, reprogramira na period od 93 mjeseca u koji je uključeno devet mjeseci moratorija (od 1. 4. 2015. g. do 1.1. 2016. g.) i šest mjeseci grace perioda (1. 2. 2016. g. do 1. 7. 2016. g.). Prvostepeni sud zaključuje da su se shodno članu 47. stav 3. ZIP-a stranke, ovjerenom ispravom sastavljenom nakon nastanka izvršne isprave (Ugovor od 24.4. 2015. g.), sporazumjele da neće na osnovu izvršne isprave za određeno vrijeme tražiti izvršenje, a tražilac izvršenja je suprotno ugovornim odredbama, u toku grace perioda podnio prijedlog za izvršenje dana 03.02.2016. g., pa je u cjelosti usvojio prigovor izvršenika kao osnovan, te shodno članu 47. stav 3. u vezi sa članom 49. ZIP-a, donio odluku kao u stavu 1. izreke pobijanog rješenja. Prigovor visine potraživanja prvostepeni sud nije razmatrao.

Pravilnost i zakonitost prvostepene odluke se osnovano žalbenim navodima dovodi u pitanje.

Osnovano se žalbom prigovara da je prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbu člana 47. stav 1. tačka 3. ZIP-a, jer je na osnovu činjenice da je između stranaka zaključen Ugovor o reprogramiranju finansijskih obaveza od 24.4.2015. g., pogrešno zaključio da postoji razlog koji sprječava izvršenje. Naime, prvostepeni sud gubi iz vida da je notarski obrađeni Ugovor o zasnivanju hipoteke stekao svojstvo izvršnosti dana 18.1. 2016. g., te je tek u tom momentu, odnosno izdavanjem Otpravka u svrhu izvršenja, postao izvršna isprava u smislu odredbe člana 23. stav 1. tačka 3. ZIP-a, u vezi sa odredbama člana 90. stav 2. i 3. Zakona o notarima Federacije BiH, prema kojim se na osnovu notarske isprave na osnovu koje je u zemljišnim knjigama upisana hipoteka ili zemljišni dug na određenoj nekretnini, može u svrhu plaćanja obezbijedenog potraživanja neposredno nakon dospjelog zahtijevati izvršenje na toj nekretnini, ako je dužnik u izvorniku na ovo izričito pristao, za čiju izvršnost nije potrebna nikakva dalja aktivnost izvršnog suda. Iz navedenog slijedi da Ugovor o reprogramiranju finansijskih obaveza ne može predstavljati ispravu sastavljenu nakon nastanka izvršne isprave u smislu odredbe člana 47. stav 1. tačka 3. ZIP-a. Radi navedenog prvostepeni sud, kao izvršni sud, nije bio ovlašten preispitivati isprave nastale prije izdavanja potvrde o izvršnosti od strane notara u pogledu dospjelog potraživanja, čime se upustio u ponovno određivanje izvršnosti, a time i u preispitivanje istinitosti Potvrde Otpravka izvornika u svrhu izvršenja.

Odredbom člana 91. Zakona o notarima je propisano da se izvršenje isprave notara može pobijati po odredbama zakona kojim je regulisan izvršni postupak. Budući da je izvršenik prigovarao načinu obračuna izvršenog od strane tražioca izvršenja, a da prvostepeni sud nije cijenio njegove, niti navode tražioca izvršenja iz odgovora na prigovor, to je osnovan žalbeni prigovor da je u konkretnom slučaju održavanje ročišta bilo cjelishodno u smislu odredbe člana 9. stav 2. ZIP-a. Iz navedenog slijedi da je prvostepeni sud propustio raspraviti sva

pitanja koja su bila značajna za donošenje odluke o prigovoru, na što pravilno ukazuje i žalba tražioca izvršenja, čime je uskratio i pravo tražiocu izvršenja da dokazuje prigovorom izvršenika osporene tvrdnje iz prijedloga za izvršenje u pogledu pravilnosti obračuna dospjelih potraživanja obezbijeđenih hipotekom."

(Rješenje Kantonalnog suda u Sarajevu, 65 0 Ip 553256 21 Pž od 17.8.2022. g.)